

“Op Groei Gericht”

Jeugdnota Boskoop 2009-2012

Auteurs: Leontien Buitendijk & Marrie van Rijn

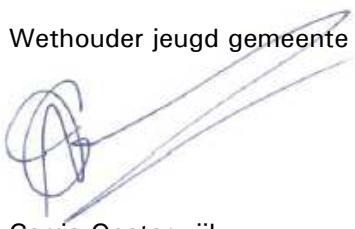
Datum: oktober 2009
Versie: 4.0

GEMEENTE BOSKOOP

Voorwoord

Voor u ligt de Jeugdnota Gemeente Boskoop, 'Op groei gericht', een uitwerking van de Wmo-kadernota 2008-2011, 'De toekomst vormgeven' die door de gemeenteraad in juni 2008 is vastgesteld.
Jeugd was het eerste onderwerp op Boskoop Actief, de interactieve website waarop iedereen kan meedenken en meeschrijven aan het beleid. Hoge verwachtingen enerzijds en scepsis anderzijds zorgden er in ieder geval voor dat het onderwerp veel aandacht kreeg. Ook buiten Boskoop krijgt deze interactieve aanpak aandacht. Zo werd Boskoop Actief gekozen als een van de twaalf projecten 'In actie met burgers!', een initiatief van het Ministerie van Binnenlandse zaken en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Het levert Boskoop een bijzondere rol en ondersteuning op.
In 2006, vlak na mijn aantreden als wethouder met jeugd in mijn portefeuille, verscheen het sturingsadvies van Operatie Jong: 'Koersen op het kind'. Het was het resultaat van een samenwerkingsverband van zeven ministeries met als doel: een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid. Ik nam me voor dit nauwgezet te bestuderen om een goed beeld te krijgen van jeugdbeleid. Nu, drie jaar later, heb ik wel een meter aan boeken, rapporten, plannen en studies over jeugd en inmiddels weet ik dat alles lezen niet haalbaar is. Op het VNG-congres werd het VNG-rapport 'Van Klein naar Groot' gepresenteerd door René Paas. "Alweer een jeugdnota, zult u wel verzuchten", waren zijn openingswoorden. Zijn betoog was boeiend genoeg om ook deze ruim vijftig pagina's niet alleen voor kennisgeving aan te nemen.
Jeugd staat hoog op de politieke agenda. Bijna dagelijks is jeugd onderwerp in de media: de wachtlijsten bij jeugdzorg, de problemen met jongeren in de wijken, jeugdwerkloosheid, alcohol en drugs, uitval op scholen, problemen in gezinnen, het lijkt wel alsof geen enkel kind meer probleemloos opgroeit. Dat is niet zo. Met het overgrote deel van de kinderen gaat het goed. Dit is iets wat we niet uit het oog moeten verliezen. Voor alle kinderen is het belangrijk dat er ruimte is om te spelen en dat er geen belemmeringen zijn om deel te nemen aan sport- en culturele activiteiten. Alle kinderen moeten goed onderwijs kunnen volgen en alle ouders moeten in de gemeente terecht kunnen met hun vragen over opvoeding. Hiervoor worden onder meer de Centra voor jeugd en gezin opgezet.
Maar als het niet goed gaat, zijn we nog lang niet altijd in staat dit adequaat op te pakken en op te lossen. Helaas is de wereld van jeugdzorgland ingewikkeld en zijn er vele instanties en overheden die zich op dat terrein bewegen. De hoop is gevestigd op het Centrum van Jeugd en gezin om ook op dat gebied een verbeterslag te kunnen maken. Hierbij is een belangrijke taak voor de gemeente weggelegd.
Bij een beleidsnota horen ambities en ambities dienen bij voorkeur SMART te worden geformuleerd. In deze nota staan de ambities voor streefbeelden. Dat betekent dat deze ambities hoog zijn, wellicht te hoog. Want zelfs als wij als lokale overheid er alles aan zouden doen om te voorkomen dat er dikke kinderen in Boskoop zijn, kunnen we niet voorbijgaan aan de beperkte invloed die we hebben. We kunnen nu eenmaal niet ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer tegen de wil van het kind en de ouders. Toch is het onderwerp te belangrijk om die streefbeelden niet voor ogen te willen houden.
De titel 'Op groei gericht' straalt naast gerichtheid op de groei van het kind de ambitie uit van groei van het beleid. We zien als gemeente niet alleen taken als lastige verplichtingen op ons afkomen, maar zien het ook als kansen om 'gericht op groei' te kunnen sturen.

Wethouder jeugd gemeente Boskoop

Corrie Oosterwijk

Inhoudsopgave

Voorwoord 0

Inhoudsopgave 1

Lijst met afkortingen 3

Inleiding 4

Doel van de nota 4

Afbakening 4

Totstandkoming 5

Leeswijzer 5

1 Gezondheidszorg 6

1.1 Inleiding 6

1.2 Ambities en doelstellingen 6

1.3 Uitwerking ambities en doelstellingen 7

1.4 Kosten programma gezondheidszorg: 13

2 Vrije tijd 14

2.1 Inleiding 14

2.2 Ambities en doelstellingen 14

2.3 Uitwerking ambities en doelstellingen 14

2.4 Kosten programma vrije tijd 18

3 Onderwijs 20

3.1 Inleiding 20

3.2 Ambities en doelstellingen 20

3.3 Uitwerking ambities en doelstellingen 20

3.4 Kosten programma onderwijs 22

4 Jeugd en Gezin 23

4.1 Inleiding 23

4.2 Ambities en doelstellingen 23

4.3 Uitwerking ambities en doelstellingen 23

4.4 Kosten programma jeugd en gezin 26

5 Jongeren en geld 27
5.1 Inleiding 27
5.2 Ambities en doelstellingen 27
5.3 Uitwerking ambities en doelstellingen 27
5.4 Kosten programma jongeren en geld: 28

6 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg 29
6.1 Inleiding 29
6.2 Programma OGGZ 29
6.3 Concrete Acties 31

Bijlagen: 32
Bijlage 1 Actielijst 33
Bijlage 2 BoskoopActief.nl 35
Bijlage 3 Verslag Debat met Maatschappelijk veld; 12 mei 2009 37
Bijlage 4 Notulen Jeugddebat; 20 mei 2009 43
Bijlage 5 Bevolkingsopbouw Boskoop t/m 23 jaar per 1-1-2009 47
Bijlage 6 Factsheets GGD Hollands Midden Monitor Jeugdgezondheid 4-12 jaar 2006 48

Lijst met afkortingen

AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektenkosten
BSO	Buiten Schoolse Opvang
CJG	Centrum van Jeugd en Gezin
EKD	Elektronisch Kind Dossier
GGD	Gemeentelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheids Zorg
IBOR	Integraal Beheer van de Openbare Ruimte
ISMH	Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Midden Holland
IVV	Integrale Vergunning Verlening
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
LEA	Lokale Educatieve Agenda
MaS	Maatschappelijke Stage
Nibud	Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
RAAK	Regionale AAnpak Kindermishandeling
RAAK	Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling
RMC	Regionale Meld- en Coordinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten
SES	Sociaal Economische Status
Wcpv	Wet collectieve preventie volksgezondheid
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOG	Welzijn, Onderwijs & Gezondheidszorg
WWB	Wet Werk en Bijstand

Inleiding

Doel van de nota
Deze nota is de eerste uitwerking van de kadernota WMO 2008-2011 "De toekomst vormgeven". Doel van de nota is acties te benoemen die moeten leiden tot het halen van doelstellingen en die bijdragen aan de ambities die het college zich stelt.
Met de vaststelling van deze nota intensiveert de Gemeente Boskoop het jeugdbeleid.

De gemeente wil dat alle kinderen en jongeren in Boskoop de kans krijgen om zich te ontwikkelen tot volwassenen die hun plekje in de maatschappij kunnen vinden.
Met de meeste kinderen en jongeren in Boskoop gaat het gewoon goed. Ze hebben een veilig thuis, nemen actief deel aan het veelzijdige Boskoopse verenigingsleven, gaan naar school en hebben over het algemeen een gezonde levensstijl. Voor hen is het belangrijk dat het aanbod van voorzieningen in de gemeente op peil blijft en dat zij mee kunnen doen. Er moet genoeg te doen zijn en in de buitenruimte is speelruimte voor alle kinderen en jongeren. Hier schept de gemeente de condities voor.
Wel zijn er aandachtspunten: net als in de rest van Nederland neemt het overgewicht onder jeugd toe. Verder wordt er volgens onderzoek behoorlijk gedronken onder de jeugd. Dit wordt ook bevestigd door de lokale partijen die met jongeren werken, deze signaleren ook een toename in het drugsgebruik onder jongeren. Dit alles kan leiden tot gezondheidsproblemen, nu, maar ook later in het leven van de jongeren. Ook blijkt het voor jongeren steeds moeilijker om zonder schulden door het leven te gaan. Het is daarom belangrijk dat de gemeente hierop anticipeert met preventieve programma's. Soms richten deze programma's zich op groepen, in andere gevallen richten zij zich op het individu.

Met een klein gedeelte van de jeugd gaat het minder goed. Voor deze jeugd is het belangrijk dat problemen zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en op een integrale manier worden aangepakt. "Geen kind tussen wal en schip" is een belangrijke doelstelling. Vroegtijdig signaleren van problemen en ketenaanpak zijn daarbij sleutelwoorden. In Boskoop en in de regio zijn we daar al ver mee.

Duidelijk zal zijn dat de gemeente in een steeds dynamischer wordende omgeving moet functioneren. Zo komen er door decentralisering van overheidstaken steeds taken op de gemeente af. Dit betekent dat het jeugdbeleid en dus ook dit document geen statisch iets is: zijn er veranderingen die aanvullingen noodzakelijk maken, dan zal de gemeente deze op- en aanpakken.

Afbakening
Zoals onder doel van de nota is aangegeven is deze nota een uitwerking van de actiepunten in de kadernota Wmo 2008-2011. U kunt de nota jeugdbeleid dus niet lezen zonder de kadernota.
Voor het schrijven van het jeugdbeleid hebben wij samen met het maatschappelijk veld, de jongeren en andere beleidsmakers gekeken naar de nog onbeschreven hiaten die er nog waren binnen het jeugdbeleid. Dit heeft geleid tot de 6 programma's.

Uitwerken van jeugdbeleid en het in kader brengen van hiaten gaat niet zonder te kijken naar aanpalende beleidsterreinen.
Een voorbeeld: Het beleidsterrein onderwijs. Veel op het gebied van onderwijs voor jeugd is al in verschillende nota's beschreven (onderwijsachterstandenbeleid, Lokale Educatieve Agenda, onderwijshuisvesting, visie brede school). Toch troffen bij de inventarisatie van het beleid dat bestaat op dit gebied nog een aantal witte vlekken aan (leerplicht en kwalificatieplicht, Maatschappelijke Stage), waarvan het wel belangrijk was deze te beschrijven. Deze onderwerpen zijn dan ook opgenomen in de nota. Zo is ieder programma benaderd: welk beleid is al beschreven, wat is er nog niet geregeld.

Als we spreken over jeugd denken we in de eerste plaats aan niet-volwassenen, dus 0-18 jaar. In de praktijk hebben we het meestal over 0-23 jaar en bij het Centrum voor Jeugd en gezin zelfs -9 maanden tot 23 jaar.
In deze nota richten we ons niet alleen op de jeugd, maar ook op de omgeving waarin de jeugd opgroeit. De ouders zijn de eerste en direct verantwoordelijken. Dat betekent dat het beleid zich op meerdere onderdelen ook op hen richt, alcoholgebruik en overgewicht bijvoorbeeld.

Totstandkoming

In de kadernota Wmo 2008-2011 is het kader geschetst voor de 9 prestatievelden van de Wmo. Bij bijna alle prestatievelden zijn aandachtspunten opgenomen die betrekking hebben op de doelgroep jeugd, die nog verder uitgewerkt moesten worden in een nota jeugdbeleid. Verder is in de Kadernota is een themahoofdstuk Jeugd opgenomen. Hierin is een omschrijving te vinden van alle voorzieningen die er voor de Boskoopse jeugd zijn. Deze kadernota vormt dus de basis voor deze jeugdnota.

Voordat deze kaders verder zijn uitgewerkt, heeft de Gemeente Boskoop goed geluisterd naar wat kinderen, jongeren en ouders nodig hebben en belangrijk vinden.
Hiervoor is onder meer BoskoopActief.nl ingezet. Verder is in een vroeg stadium de denk-tank Jeugd van de Wmo-raad betrokken, zijn er gesprekken met het maatschappelijk veld geweest en heeft de gemeente een jeugddebat georganiseerd. De input van al deze gesprekken is meegenomen in de nota.
Daarnaast is er gebruik gemaakt van beschikbare beleidsinformatie, zoals landelijke en regionale rapporten. Ook zijn collega's binnen de gemeente geraadpleegd.

Leeswijzer
Deze nota bestaat uit zes beleidsprogramma's. Door acties op deze programma's te starten of voort te zetten hopen wij een goede basis te bieden voor het bereiken van de hoofddoelstellingen:
- De ontwikkeling van kinderen en jongeren wordt gestimuleerd en ondersteund, zodat zij kunnen uitgroeien tot volwaardige verantwoordelijke burgers;
- Daar waar ontwikkelingsachterstanden en/of uitval van jongeren dreigt te ontstaan moet dit gesignaleerd en opgepakt te worden om dit proces zo goed mogelijk te keren.

De beleidsonderdelen zijn:
* **Gezondheidszorg**
* **Vrije tijd**
* **Onderwijs**
* **Jeugd en gezin**
* **Jongeren en schulden**
* **Openbare Geestelijke Gezondheidszorg**

Per beleidsprogramma wordt een korte inleiding gegeven. Vervolgens worden ambities, die gezien moeten worden als streefbeelden, en doelstellingen geformuleerd die daarna uitgewerkt worden in acties. Ieder programma wordt afgesloten met een paragraaf over de financiën.

1 Gezondheidszorg

1.1 Inleiding

Boskoopse kinderen zijn over het algemeen gezond: ze spelen veel buiten, zijn lid van een sportvereniging, gaan naar school enzovoort.

Toch zijn in Boskoop, net als in de regio, trends merkbaar die invloed (kunnen) hebben op de toekomstige gezondheid van kinderen. In 2006 heeft de GGD een gezondsheids-enquête uitgevoerd onder kinderen in de leeftijd 4-12 jaar in de Midden-Holland gemeenten. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gepubliceerd in factsheets (bijlage 6). De informatie is gebruikt om te komen tot het beleid dat betrekking heeft op jongeren in de regionale nota gezondheidsbeleid 2007-2011. In de kadernota Wmo Boskoop 2008-2011 is bepaald dat het regionale en lokale gezondheidsbeleid uitgaat van drie speer-punten. Deze zijn;

1. overmatig alcohol gebruik;
2. overgewicht;
3. psychosociale problematiek.

In deze jeugdnota worden alle drie de speerpunten behandeld.
Uit het gesprek met het maatschappelijk veld is gebleken dat de professionals die werken met jongeren in Boskoop, zoals jongerenwerk en politie, zich zorgen maken om het toe-nemend aantal jongeren dat (frequent) drugs gebruikt. Daarom zal ook aan dit onderwerp aandacht worden besteed in dit hoofdstuk.

Bij de aanpak die omschreven zal worden in de komende paragrafen gaat het vaak om bewustwording. Niet alleen van kinderen en jongeren, maar zeker ook van ouders in hun rol van opvoeder en de partijen die actief zijn in de leefomgeving van kinderen.

Eerst gaan wij in op de ambities en de daarbij horende doelstellingen. Hierna wordt er voor iedere doelstelling een onderbouwing gegeven, die wordt uitgewerkt in actiepunten. Het hoofdstuk sluiten wij af met een overzicht van de kosten voor dit programma.

1.2 Ambities en doelstellingen

Uitgangspunt voor gemeentelijk gezondheidsbeleid is het waar mogelijk bieden van optimale kansen op gezondheid voor iedereen.

Ambities:

1. Er is geen overmatig alcohol gebruik onder jongeren
2. Jongeren gebruiken geen schadelijke drugs
3. Er zijn geen kinderen met overgewicht
4. Door goede signalering van problemen en het snel oppakken van deze problemen vallen er geen kinderen tussen wal en schip

Doelstellingen

a. Door goede voorlichting zijn kinderen en ouders zich op jonge leeftijd al bewust van de gevaren van alcohol.
b. De verschillende partijen in Boskoop die alcohol verstrekken nemen hun verant-woordelijkheid bij de handhaving van de leeftijdslimiet en voeren een gematigd alcoholbeleid.
c. Door goede voorlichting zijn kinderen en ouders zich op jonge leeftijd al bewust van de gevaren van drugsgebruik.

d. Door goede voorlichting en een breed bewegingsaanbod (via school, in de buitenruimte en via sportverenigingen) in Boskoop worden kinderen steeds actiever en hebben een gezond voedingspatroon. Hierdoor worden overgewicht en andere gezondheidsproblemen in de toekomst voorkomen.
e. Psychosociale problematiek bij kinderen wordt zo snel mogelijk gesignaleerd en op integrale wijze opgepakt.

1.3 Uitwerking ambities en doelstellingen

Hoe kan de gemeente haar doelstellingen bereiken, om uiteindelijk haar ambities waar te kunnen maken? Hieronder leest u in een toelichting hoe wij tot de doelstellingen zijn gekomen en welke actie wij inzetten om deze te kunnen behalen.

1.3.1 Ambitie 1: Er is geen overmatig alcoholgebruik onder jeugdigen

Doelstelling a: Door goede voorlichting zijn kinderen en ouders zich op jonge leeftijd al bewust van de gevaren van alcohol.

Hoe jonger kinderen beginnen met het drinken van alcohol hoe groter de kans is dat zij later problemen krijgen met alcoholgebruik. De kans op verslaving is groter. Het is daarom zaak om kinderen en jongeren op een zo jong mogelijke leeftijd bewust te maken van de gevaren van alcohol.
Opvallend is dat uit onderzoeken van de GGD blijkt dat er veel en vaak gedronken wordt, maar dat tijdens het jeugddebat door de jongeren zelf dit niet onderkend werd.

Drinken van alcohol op jonge leeftijd begint met name in de thuissituatie. Het is daarom van essentieel belang dat ouders worden gezien als doelgroep. Zij moeten geïnformeerd worden over de gevolgen en effecten van alcoholgebruik op jonge leeftijd en ondersteund worden in het stellen van regels.

Actiepunten:

- 'Brijder Verslavingszorg' verzorgt cursussen voor de groepen 7 en 8 waar ouders en kinderen voorlichting krijgen over alcoholgebruik; "Alcohol, een ander verhaal"[1]. Deze cursus is zeer effectief gebleken en wordt regionaal gefinancierd. De kosten voor de gemeente zijn nihil. Dit project kan starten op korte termijn, namelijk schooljaar 2009/2010. Hierna wordt dit programma voor Boskoop geëvalueerd om te kijken of het een structureel project moet worden.
- Aansluiten bij de landelijke campagne: 'Alcohol en opvoeding'. De campagne 'Alcohol en Opvoeding' heeft als doel ouders aan te sporen tot een verantwoorde alcoholopvoeding. Deelname aan deze landelijke campagne kan al op korte termijn plaatsvinden. Het materiaal is gratis te verkrijgen bij de GGD, maar de kosten voor de verspreiding (driehoeksreclameborden, flyers verspreiden) zijn voor rekening van de gemeente.
- Bij de inrichting van het Centrum voor jeugd en gezin is opvoedingsondersteuning een zeer belangrijk onderdeel. Ouders kunnen hier straks terecht met al hun vragen, waaronder ook over hun kind en alcohol. Het CJG komt verder aan de orde in hoofdstuk 4.

[1] Het project waar het omgaat heet "Alcohol een ander verhaal" en is ontwikkeld in het kader van project ""De gezonde school en genotmiddelen" voor het Basisonderwijs. Bij deze methode wordt de lesstof opgehangen aan en verhaallijn waarbij de kinderen zich inleven, in een bepaalde situatie en zich daardoor betrokken voelen. Het verhaal zorgt voor samenhang tussen de leeractiviteiten. Leerlingen worden geconfronteerd met vragen en problemen, en gaan actief op zoek naar informatie en antwoorden, ongemerkt leren ze analyseren,overleggen en theoretische kennis toepassen op een praktisch dilemma. Als de leerlingen het project af hebben, schrijven ze zelf uitnodigingen aan ouders, familie e.d om naar hun werk te komen kijken, terwijl de leerlingen een feestje hebben wordt aan de ouders een stuk voorlichting gegeven en kunnen we spreken van twee vliegen in een klap.

Evaluatie en monitoring:
In 2010 wordt een nieuwe gezondheidsenquête gehouden onder de jeugd van Boskoop. Bij deze enquête zullen de effecten van dan in gang gezette acties nog niet merkbaar zijn. Deze enquête kan dan ook gezien worden als tweede 0-meting. In 2013 zal daarom nogmaals een monitor worden gehouden onder de jeugd om de effecten te meten. Tussentijds zal de vinger aan de pols worden gehouden door in overleg te gaan met de scholen en de deskundigen die voorlichting gaan geven. Verder wordt er naar input van de kinderen geluisterd om de effecten te kunnen peilen. Dit alles kan leiden tot bijsturing van de actiepunten.

Bij het CJG zal na opening geregistreerd worden welke vragen binnenkomen, zo ook op het gebied van alcoholgebruik. Aan de hand daarvan kan bepaald of het noodzakelijk is bijvoorbeeld een cursusaanbod te ontwikkelen voor ouders of jongeren op het gebied van alcohol en preventie.

Doestelling b: De verschillende partijen in Boskoop die alcohol verstrekken nemen hun verantwoordelijkheid bij de handhaving van de leeftijdslimiet en voeren een gematigd alcoholbeleid.

Naast in de thuissituatie komen kinderen en jongeren ook in aanraking met alcohol in de leefomgeving, zoals bijvoorbeeld op de sportclub en bij de supermarkt. Het is daarom belangrijk dat ook deze omgeving zich bewust is van de rol die zij speelt bij het alcoholgebruik onder jongeren en dat zij wordt uitgerust met kennis en vaardigheden.

Op dit moment wordt er gewerkt aan de aanpassing van de wet. De twee hoofddoelen van de aanpassing van de wet zijn: decentralisering van toezicht en handhaving naar de gemeenten en de aanpak van overmatig alcoholgebruik door jongeren. Per wanneer de wet ingaat is nog niet bekend[2]. Sturen op het bereiken van deze doelstelling wordt eenvoudiger door de genoemde aanpassingen. Onder de actiepunten gaan wij nog wat dieper in op de wetswijziging.

Actiepunten:
- Een convenant opstellen over het op een verantwoorde wijze omgaan met de verkoop en het toezicht houden op het gebruik van alcohol, met verschillende partijen in Boskoop, zoals Horeca, politie, sportkantines, gemeente (niet limitatief). Het convenant is bedoeld om alle partijen bewust te maken van hun verantwoordelijkheden op dit gebied en niet om handhavend op te kunnen treden.
- Beleid opstellen voor de handhaving van de drank- en horeca. Op dit moment kan dit nog niet, aangezien nog niet duidelijk is wanneer de decentralisering van deze taak zal plaatsvinden.
  Dit beleid zal op termijn opgesteld moeten worden door product Integrale Vergunning Verlening (IVV) in samenwerking met het product Welzijn, Onderwijs en Gezondheidszorg en Integrale Veiligheid. Hierbij is ook de komende nieuwe regelgeving op dit gebied van belang[3]. Het wetsvoorstel dat het mogelijk maakt het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen is gepubliceerd. Dit wetsvoorstel wijzigt de huidige Drank- en Horecawet en geeft gemeenten meer bevoegdheden. Hierbij gaat het onder andere over de volgende wijzigingen:

  1. Burgemeesters worden voortaan belast met de uitvoering van de wet.
  2. Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om op lokaal niveau invulling te geven aan het alcoholbeleid, met name om overmatig alcoholgebruik onder jongeren tegen te gaan.

[2] Tweede Kamer vergaderjaar 2008/2009, 32 022. De Raad van State heeft haar advies uitgebracht. Het is nog niet duidelijk wanneer de wet ingaat, maar het is aan te raden al wel rekening te houden met de wet.
[3] Hoofdlijnenbrief Alcoholbeleid; Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. VGP/ADT 2811524 / 20 november 2008.

3. Gemeenten worden in staat gesteld om de leeftijdsgrens te verhogen tot 18 jaar.
4. Jongeren onder de 16 jaar die alcoholhoudende drank aanwezig hebben op de openbare weg, worden strafbaar.

Evaluatie en monitoring:
Het convenant is een actie die met name gericht is op de bewustwording; bij jongeren zelf, maar ook bij ouders, horeca-exploitanten, sportclubs en bij de gemeente en politie. Een convenant kan worden geëvalueerd, echter de gemeente heeft geen bevoegdheden tot nakoming van de afspraken in het document. Wel kan de gemeente hiermee een beroep doen op de geldende maatschappelijke moraal.

1.3.2 Ambitie 2: Jongeren gebruiken geen schadelijke drugs

Doelstelling c Door goede voorlichting zijn kinderen en ouders zich op jonge leeftijd al bewust van de gevaren van drugsgebruik.

Drugsgebruik is nooit zonder risico en jongeren zijn extra kwetsbaar voor de gevolgen van drugs. Dit heeft te maken met de ontwikkeling van de hersenen. De hersenen van met name pubers zijn nog volop in de groei. Het lijkt erop dat drugsgebruik dit proces kan verstoren. Het is daarom van groot belang dat kinderen en ouders goed worden voorgelicht over de gevaren van drugsgebruik.

Tijdens het debat met het maatschappelijk veld werd er aangegeven door de partners dat het gebruik van drugs onder jongeren, en met name harddrugs, toeneemt in Boskoop. Ook staat er in de kadernota Integrale Veiligheid dat door de politie wordt aangegeven dat relatief veel incidenten plaatsvinden waarbij jongeren vermoedelijk heel erg veel gedronken hebben of drugs hebben gebruikt.
Naar het gebruik van drugs onder jongeren is nog geen onderzoek gedaan. Het is dus onduidelijk hoeveel jongeren er drugs gebruiken en hoeveel zij gebruiken.

Actiepunten
- Onderzoek laten verrichten (GGD) naar het drugsgebruik onder jongeren in Boskoop. Hierna kan de gemeente een plan opstellen om deze problematiek aan te pakken.

Evaluatie & monitoring
Dit zal worden meegenomen in het plan dat nog moet worden ontwikkeld.

1.3.3 Ambitie 3: Er zijn geen kinderen met overgewicht

Doelstelling d Door goede voorlichting en een breed bewegingsaanbod (via school, in de buitenruimte en via sportverenigingen) in Boskoop worden kinderen steeds actiever en hebben een gezond voedingspatroon. Hierdoor worden overgewicht en andere gezondheidsproblemen in de toekomst voorkomen.

Eén op de 7 kinderen in Nederland heeft last van overgewicht. De aanpak bij de jeugd heeft de meeste kans op succes. Daarnaast zijn collectieve preventieprogramma's nodig die ouders en kinderen bewust maken van de risico's van overgewicht en gezond eten en bewegen stimuleren. Het is belangrijk dat deze programma's voor iedereen toegankelijk zijn, ook in financiële zin.

Door goede voorlichting en een breed bewegingsaanbod (via school, in de buitenruimte en via sportverenigingen) in Boskoop worden kinderen steeds actiever en hebben een gezond voedingspatroon. Hierdoor worden overgewicht en andere gezondheidsproblemen in de toekomst voorkomen.

Bij de bijeenkomst over het maatschappelijk veld is gesproken over de toegankelijkheid van sporten wat essentieel is in de strijd tegen overgewicht. Hierbij is aandacht gevraagd voor de toegankelijkheid voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen tot sporten.

Actiepunten

- Dik en Dun:
  Om het groeiende overgewicht bij kinderen te bestrijden en hun ouders daarbij te ondersteunen kan de gemeente Boskoop eens per jaar het project 'Door Dik en Dun[4]' inkopen. Jaarlijks worden maximaal 10 gezinnen uit Boskoop begeleid in dit project. Aan dit project werken mee: diëtisten, fysiotherapeuten en schoolartsen, huisartsen en de gemeente; een multidisciplinaire aanpak. De duur van deelname aan het project is een jaar.
  In Boskoop is het eerste project afgerond, waaraan 9 kinderen deel hebben genomen: bij 8 van de 9 kinderen is de BMI gedaald en drinken de kinderen minder tot geen frisdranken meer. Het project is daarom op dit moment succesvol, er is dan ook voldoende reden om het voorlopig voort te zetten .
- Vervolg Kies voor Hart & Sport (hierna Kies)
  Het stimuleren van gezond eten en het stimuleren van bewegen wordt al jaarlijks gedaan door het project: 'Kies voor Hart en Sport[5]' Hier leren kinderen op school in de klas hoe ze gezond moeten blijven. In de gymzaal leren zij dat beweging belangrijk is en hoe ze dit het beste kunnen doen. Met het programma worden alle kinderen in groep 7 en 8 van alle Boskoopse basisscholen bereikt.
  Tijdens het debat met het maatschappelijk veld kwam naar voren dat het project leuk en succesvol is, maar dat men zich afvroeg of deze lessen niet in eerdere groepen dan groep 7 en 8 moesten worden gegeven. In groep 3 en 4 gaan kinderen nog op zoek naar een sportclub en is het wellicht makkelijker om een levenswijze te veranderen.
  In de zomer van 2009 is een evaluatie opgesteld over Kies. De kennismakingslessen en de modules in de klas worden zeer goed gewaardeerd door de kinderen en de docenten. Echter: uit de evaluatie blijkt ook dat 87 % van de deelnemers al lid is van een sportclub.

  Op basis hiervan kunnen we op dit moment concluderen dat:
    - de modules in de klas bijdragen aan de bewustwording van kinderen over het belang van goede voeding en voldoende beweging;
    - de kennismakingslessen kinderen er niet toe bewegen om lid te worden van een sportclub.

  Vanaf schooljaar 2010-2011 wil de gemeente zich daarom gaan richten op de inzet van een programma dat zich met name richt op inzet van modules in de klas. Een project dat hiervoor geschikt is, is "Lekker fit" van de GGD. Dit project kan worden ingezet in de groepen 1 tot en met 8. Het voordeel hiervan is dat niet alleen kinderen van de bovenbouw les krijgen maar ook kinderen uit de onderbouw, waardoor het wellicht makkelijker is om een levenswijze aan te passen.
- Speelruimtebeleid ontwikkelen.
  Kinderen moeten voor hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling buiten kunnen spelen. Dit punt is verder uitgewerkt in hoofdstuk 2: "Vrije tijd".

[4] Het doel van de behandeling is dat kinderen hun gewicht stabiliseren, het vetpercentage verlagen, een betere conditie ontwikkelen en hun eet-,drink- en beweeggewoonten verbeteren en behouden. De ouders leren hoe ze samen met hun kind de verleiding kunnen weerstaan en hun zelfvertrouwen en zelfwaardering vergroten. Het doel van de nazorg is behoud van aangeleerd gedrag en het voorkomen van terugval. In het jaar 2008/2009 hebben 9 kinderen deelgenomen aan het project; bij 8 kinderen is het BMI gedaald en is de ouders geleerd om gezonder te koken en in te kopen.

[5] Het project bestaat uit twee onderdelen: een deel gezondheidsvoorlichting, sportoriëntatie en sportintroductie dat op scholen en onder schooltijd plaatsvindt en een deel sportkennismaking dat plaatsvindt na schooltijd bij de sportverenigingen in de vorm van sportkennismakingscursussen.

- Een convenant opstellen met de scholen om een gezond voedingsgedrag aan te leren.
  Gezond voedingsgedrag betreft vooral het aanleren van een gezond eetpatroon. Met specifieke aandacht voor ontbijten, groente- en fruitconsumptie en vermindering van het consumeren van tussendoortjes en suikerhoudende dranken. Het convenant moet gaan over het aanbieden en bevorderen van gezond eten en er komen regels in over bijvoorbeeld traktaties en afspraken over een vakleerkracht. De methode 'Gezond op School' beschikt over een voorlichtings- en stimuleringsprogramma dat de nadruk legt op het eten van groenten en fruit. Het wordt gefinancierd door de provincie. De gemeente is de initiatiefnemer van dit project en zoekt samenwerking met de GGD, de scholen en andere mogelijk relevante partijen.
- Sport stimuleren en voor iedereen toegankelijk maken.
  Om sportactiviteiten in de gemeente te faciliteren financiert de gemeente diverse sportaccommodaties in de gemeente (beheer is soms in handen van de gemeente, soms in handen van een derde). Ook de komende jaren blijft de gemeente investeren in deze infrastructuur. Een goed voorbeeld hiervan is de aanleg van de kunstgrasvelden in het sportcomplex Hoogeveenseweg.
  Verder moeten er geen financiële drempels bestaan om te gaan sporten. Om sporten voor alle kinderen toegankelijk te maken, is het van belang dat mensen met een minimum inkomen op de hoogte zijn van de mogelijkheden voor financiële ondersteuning in het kader van het minimabeleid. Dit gebeurt onder andere door jaarlijks de folders over het minimabeleid aan scholen en (sport)verenigingen te verstrekken. Mensen die een uitkering ontvangen vanuit de gemeente worden door de klantmanagers op de hoogte gesteld. (zie ook actiepunt "sport- en sociaal-culturele activiteiten zijn voor iedereen bereikbaar" onder paragraaf 2.3.2)

Evaluatie & monitoring
De effecten van programma's als 'lekker fit' en 'door dik en dun' worden per project geëvalueerd. Om te kunnen zien of de uiteindelijk doelstelling is gehaald, zal de eerder genoemde gezondheidsenquête worden gebruikt.

Het convenant is een actie die met name gericht is op de bewustwording; bij jongeren zelf, maar ook bij de scholen. In gezamenlijkheid zal worden gekeken of de gemaakte realistisch en haalbaar zijn en of deze dan ook verwezenlijkt zijn. Ieder jaar zullen er gesprekken worden gevoerd met de GGD en de scholen om de afspraken uit het convenant te monitoren. Aan het einde van de in het convenant genoemde looptijd wordt het geëvalueerd.

1.3.4 Ambitie 4: Door goede signalering van problemen en het snel oppakken van deze problemen vallen er geen kinderen tussen wal en schip

Doelstelling e Psychosociale problematiek bij kinderen wordt zo snel mogelijk gesignaleerd en op integrale wijze opgepakt.

Het is niet altijd duidelijk op welk moment je bij iemand kunt spreken van psychosociale problematiek. Een tijdige signalering van (dreigende) problemen is van belang om escalatie te voorkomen en kinderen dus niet tussen wal en schip te laten belanden. Problemen moeten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en zo snel mogelijk, zo dichtbij "huis" mogelijk en zo eenvoudig mogelijk worden opgepakt.

De wijzigingen in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (hierna AWBZ) met betrekking tot de ondersteunende begeleiding zorgen voor een knelpunt. Door de wijzigingen ontstaan er hiaten in de zorg voor kinderen met niet geïndiceerde psychosociale problematiek en in de ondersteuning van ouders met niet-geïndiceerde problematiek. Over de exacte consequenties bestaat nog veel onduidelijkheid, op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Actiepunten:

- Voortzetten zorgnetwerken.
  Er zijn diverse zorgnetwerken rondom jeugd. Deze zijn belangrijk om problemen zo goed mogelijk te signaleren en aan te pakken. Binnen de zorgnetwerken maken de verschillende hulpaanbieders afspraken over wie welk deel van de hulpverlening aanbiedt, om zo te voorkomen dat sommige problemen door verschillende partijen worden behandeld, terwijl andere niet worden opgepakt. De netwerken worden uiteindelijk geïntegreerd in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
- Voortzetten opvoedbureau .
  De gemeente heeft een belangrijke rol bij het bieden van laagdrempelige opvoedingsondersteuning. Met de komst van de wettelijke plicht voor het CJG wordt deze taak alleen nog maar belangrijker. Een instrument dat al jaren hiervoor wordt ingezet is het opvoedbureau. Het opvoedbureau is een belangrijke partner, die voorlichting en advies geeft aan ouders, maar ook participeert in zorgnetwerken. De provincie heeft altijd 50% van de kosten voor het opvoedbureau voor haar rekening genomen, maar wil zich vooral gaan richten op haar kerntaken. Daarom trekt zij zich terug uit de financiering, dit betekent dat met ingang van 2010 de kosten voor het opvoedbureau volledig voor rekening komen van de gemeente. Het is voor de kinderen en ouders van de gemeente van groot belang dat het opvoedbureau minimaal in de huidige opzet blijft bestaan.
- Opzetten Centrum voor Jeugd en gezin: het CJG wordt een belangrijke spil in het behandelen van licht pedagogische vragen maar ook in de coördinatie rondom de zorg voor kinderen en gezinnen. Het CJG is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.
- Verder implementeren van de verwijsindex voor risicojongeren (in deze regio Jeugd-MATCH genoemd) en het Elektronisch Kind Dossier (EKD).
  Beide systemen dragen bij aan het beter en eerder signaleren en aanpakken van (psychische) problemen omdat dit de samenwerking tussen verschillende instellingen bevordert. De inrichting van de systemen is intussen wettelijk verankerd en de invoering en uitvoering wordt in Midden-Holland gecoördineerd door de GGD.
- Pilot Schoolmaatschappelijk werk (SMW):
  De school is een vindplaats waar problemen vroegtijdig worden gesignaleerd. Schoolmaatschappelijk werk heeft als meerwaarde dat de hulpverlening in de directe leefomgeving van het kind op gang wordt gebracht in een stadium dat een probleem nog niet is geëscaleerd en gespecialiseerde hulpverlening nog niet nodig is. Kortom: de hulpverlening is laagdrempelig. Voor scholen betekent inzet van SMW vaak een ontlasting voor de leerkrachten en intern begeleiders: zij kunnen met hun vragen en gesignaleerde problemen snel en makkelijk terecht. Een aantal scholen heeft aangegeven behoefte te hebben aan SMW. Wij stellen voor om een pilot te starten met het aanbieden van SMW op een beperkt aantal scholen.
- Onderzoeken effecten wijzigingen AWBZ en beleid ontwikkelen voor dreigende wegvallende ondersteuning voor risicogezinnen.
  Met het ingaan van de wijzigingen wordt er van de gemeente wordt verwacht dat zij laagdrempelige ondersteuning biedt aan gezinnen.

Evaluatie en monitoring

De zorgnetwerken worden nu conform de convenanten die hiervoor zijn afgesloten regelmatig gemonitord, geëvalueerd en bijgestuurd. De netwerken worden straks een belangrijk onderdeel in het CJG. De gemeente voert de regie over het CJG en zal in die zin ook constant de vinger aan de pols houden. Ook de Verwijsindex en het EKD vallen straks onder de regie van het CJG.

Zo spoedig mogelijk na het goedkeuren van de jeugdnota zal de pilot SMW worden gestart. Na één jaar zal de pilot worden geëvalueerd. Indien het SMW zinvol is gebleken, zal het SMW worden uitgebreid naar andere scholen.

1.4 Kosten programma gezondheidszorg:

Vanuit haar wettelijke taken investeert de gemeente jaarlijks al veel geld in de jeugd-gezondheidszorg.Ook op het onderdeel sport wordt jaarlijks geïnvesteerd, bijvoorbeeld de accommodaties (MFC De Plataan, gymzaal de Biezen, sportcomplex de Hoogeveense weg). Voor een overzicht van de jaarlijkse kosten verwijzen wij u graag naar de gemeentelijke begroting, programma 5 en 7.

Voor een aantal van de hierboven genoemde actiepunten is extra geld nodig, bij sommige alleen inzet vanuit het ambtelijk apparaat. Hieronder leest u ons voorstel voor dekking, indien noodzakelijk.

Naast de gemeente heeft ook de provincie prioriteit gelegd bij jeugd en hier geld voor beschikbaar gesteld via de Regionale Agenda Samenleving (RAS). De provincie wil dat de gemeenten in de regio deze subsidie inzet voor de inkoop van uren niet-geïndiceerde ambulante hulp. Hierbij kunt u denken aan als opvoedondersteuning, gezinscoaching (Reset), schoolmaatschappelijk werk. In 2010 zal het beschikbare bedrag voor Boskoop ongeveer €30.000 bedragen. Daarnaast komt er voor de hele RAS-regio (13 gemeenten) een bedrag vrij voor de inzet van ondersteuning (€ 160.000)

Actiepunt	Kosten	Dekkingsvoorstel
'Alcohol een ander verhaal' (Brijder verslavingszorg)	Ambtelijke uren: 10	--
Aansluiten bij 'alcohol en opvoeden'	€ 2.500 Ambtelijke uren: 20	Collectieve voorzieningen Wmo
Opzetten CJG	Zie hoofdstuk 4	--
Convenant "alcoholgebruik bij jongeren"	Ambtelijke uren: 100	--
Beleid ontwikkelen op het gebied van preventie en handhaving alcohol	Ambtelijke uren: 100	--
Onderzoek laten verrichten naar drugsgebruik	p.m. Ambtelijke uren:10	p.m.
Deelname "Dik en Dun"	€ 6.500 Ambtelijke uren: 10	Collectieve voorzieningen Wmo
Vervolg Kies voor Hart & Sport: "Lekker fit"	€ 10.000 Ambtelijke uren: 60	Collectieve voorzieningen Wmo
Speelruimtebeleid	Zie hoofdstuk 2	--
Convenant scholen "gezond voedingsgedrag"	Ambtelijke uren: 50	
Minimabeleid onder de aandacht	Ambtelijke uren: 10	
Voortzetten zorgnetwerken	Ambtelijke uren: 20	Kosten meegenomen in JGZ-budget
Implementatie VIR en EKD	Ambtelijke uren: 30	Kosten meegenomen in JGZ-budget
Pilot Schoolmaatschappelijk werk/ondersteuning kwetsbare gezinnen	€ 30.000 Ambtelijke uren: 40	RAS (a) Bij onvoldoende middelen wordt dit opnieuw bezien.
Effecten AWBZ/ondersteuning kwetsbare gezinnen	€ 20.000-€30.000	RAS
Voortzetten opvoedbureau	€ 20.708 Ambtelijke uren:15	Reeds opgenomen middelen €13.150, Collectieve voorzieningen € 7.558

2 Vrije tijd

2.1 Inleiding

In Boskoop kunnen kinderen en jongeren zowel in georganiseerd als in ongeorganiseerd verband activiteiten ondernemen. Zo heeft Boskoop een breed aanbod aan sportvoorzieningen en is er een groot aantal maatschappelijk organisaties die activiteiten organiseert. In de wijken zijn speelvoorzieningen waar zowel kleine als grote kinderen terecht kunnen. Ook is er het jongerencentrum De Tunnel en multifunctionele accommodatie De Plataan waar activiteiten voor tieners en jongeren plaatsvinden. Niet alle voorzieningen zijn in Boskoop aanwezig, zoals bijvoorbeeld een bioscoop, deze zijn echter wel aanwezig in Gouda en Alphen, die goed te bereiken zijn met het openbaar vervoer of op de fiets. In hoofdstuk 9.2 van de kadernota Wmo is een uitgebreider overzicht opgenomen van de activiteiten.

Ook voor dit programma geldt: we zijn op de goede weg, maar er zijn punten van verbetering.
Deze punten hebben wij in de onderstaande paragrafen verwoord in ambities en de daarbij horende doelstellingen. Hierna wordt er voor iedere doelstelling een onderbouwing gegeven, die wordt uitgewerkt in actiepunten. Het hoofdstuk sluiten wij af met een overzicht van de kosten en ureninzet voor dit programma.

2.2 Ambities en doelstellingen

Ambities:

1. Er is voldoende speelruimte voor alle kinderen en jongeren
2. Er is genoeg te doen voor de jeugd in de vrije tijd
3. Iedereen kan meedoen aan activiteiten

Doelstellingen:

a. In Boskoop is ook in de bestaande wijken een goede spreiding van speelvoorzieningen voor de hele jeugd en bij nieuwbouw wordt rekening gehouden met speelruimten voor kinderen in alle leeftijden
b. De gemeente zorgt voor voldoende en voor iedereen toegankelijk aanbod van sport- en sociaal-culturele voorzieningen voor kinderen en jongeren

2.3 Uitwerking ambities en doelstellingen

Hoe kan de gemeente haar doelstellingen bereiken, om uiteindelijk haar ambities waar te kunnen maken? Hieronder leest u een toelichting hoe wij tot de doelstellingen zijn gekomen en welke actie wij inzetten om deze te kunnen behalen.

2.3.1 Ambitie 1: Er is voldoende speelruimte voor alle kinderen en jongeren

Doelstelling a: In Boskoop is ook in de bestaande wijken een goede spreiding van speelvoorzieningen voor de hele jeugd en bij nieuwbouw wordt rekening gehouden met speelruimten voor kinderen in alle leeftijden

In Boskoop is op dit moment geen vastgesteld overzicht van de speelvoorzieningen naar leeftijd. Uiteraard zijn wel alle speelvoorzieningen bekend, maar een indeling naar leeftijdsgroep is er niet. Ook is niet duidelijk of de spreiding van de speelvoorzieningen goed is. Dit maakt het lastig om uitspraken te doen over de kwaliteit en kwantiteit van de (gemeentelijke) speelvoorzieningen in de gemeente.

Voor jongeren zijn er enkele voorzieningen in de buitenruimte (trapveldjes, hangplek en skatebaan), deze bevinden zich in de Snijdelwijk, bij het sportcomplex en de Babsloot. In Boskoop-Oost is er bij de Goudse Rijweg een voetbalveld. In Waterrijk zijn er geen voorzieningen die specifiek voor jongeren bedoeld zijn. Dit levert problemen op.

Ook is er vanuit BoskoopActief.nl naar voren gekomen dat burgers er moeite mee hebben dat de gemeente geen speelruimtebeleid heeft. Daarnaast geven de samenwerkingspartners van de gemeente, zoals de woningbouwvereniging en de politie regelmatig aan behoefte te hebben aan duidelijkheid rondom de speelvoorzieningen in Boskoop.

Actiepunten:

- De gemeente stelt toekomstgericht speelruimtebeleid op. Bij dit beleid houdt de gemeente rekening met de huidige bevolkingsopbouw van een buurt en de demografische ontwikkelingen in deze buurt. Bij de bestaande speelvoorzieningen moet gekeken worden of deze nog voldoen aan de demografische opbouw van de omgeving, of het aanbod voldoende is, uitdagend is voor iedere leeftijdsgroep en gericht op groei. Bij nieuwbouwplannen wordt ook rekening gehouden met ruimte voor kinderen en jongeren. Over de hoeveelheid ruimte die bij nieuwbouw wordt gereserveerd voor de jeugd zijn reeds afspraken gemaakt, als voorbeeld hierbij noemen wij graag Waterrijk-West, waar een voorziening moet komen voor zowel jongeren van Waterrijk als Waterrijk- West.

- Speelplekken worden conform het huidige beleid in overleg met buurtbewoners ingericht.
  Dit actiepunt is een aanbeveling vanuit BoskoopActief.nl. Op dit moment overlegt de gemeente bij het (opnieuw) inrichten van speelterreinen met kinderen, jongeren en overige buurtbewoners over hun wensen. Dit wordt zeer gewaardeerd. Deze werkwijze wordt daarom ook in de toekomst voortgezet.

- Werken met actieplannen bij hangplekken, onder andere ter verbetering van communicatie tussen bewoners en jongeren bij (overlastgevende) hangplekken

  Uit de ervaringen van de samenwerkingspartners van de gemeente blijkt dat het contact tussen jeugd en de buurt niet altijd goed verloopt, zeker bij hangplekken niet. Er is sprake van onbegrip, van beide kanten. Ook op BoskoopActief.nl is bij het onderwerp 'jongeren op straat' dit aandachtspunt naar voren gebracht. In de kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2008-2011 is jeugd en veiligheid als één van de speerpunten gekozen. Hierbij wordt ook gesproken over het terugdringen van overlast door inzet van jongerenwerk op straat.

  De inzet van de partijen uit het Jeugdbeleidsoverleg is bij dit actiepunt onontbeerlijk. Deze partijen zijn: de woningbouwcorporatie, de politie, het jongerenwerk* en de gemeente. Op dit moment worden de eerste stappen gezet naar een nieuwe manier van werken: per hangplek of hanggroep wordt gezamenlijk een analyse van de groep gemaakt (hoe oud zijn de jongeren, hoe groot is de groep die rondhangt etc), waarna een doel wordt bepaald met daaraan verbonden een actieplan. In dit actieplan wordt duidelijk beschreven wie welke rol heeft. Contact met de jongeren en de buurtbewoners maken onderdeel uit van het actieplan. Vanuit een actieplan kan blijken dat er extra inzet moet worden gepleegd op het verbeteren van de communicatie tussen buurtbewoners en jongeren. Hiervoor zijn landelijk trajecten bekend. Deze zijn vaak gericht op het trainen van bewoners in hoe zij het beste om kunnen gaan met jongeren. De gemeente Boskoop zou zich meer willen richten op zowel de bewoners als de jongeren, hiervoor zou dan een maatwerktraject moeten worden gestart. Indien de partijen uit het JBO, de bewoners en de jongeren dit wenselijk achten, kan dit nader onderzocht worden.

* de taken van het jongerenwerk, zowel ambulant (op straat) als accommodatiegebonden komen uitgebreid aan de orde bij doelstelling b

Evaluatie en monitoring
Voor het speelruimtebeleid zal de evaluatie en monitoring in het beleid zelf worden opgenomen, hierin wordt ook het betrekken van de buurt en de jeugd meegenomen.

Na één jaar wordt in overleg met de betrokken partijen geëvalueerd of de nieuw ingezette werkwijze met betrekking tot hangplekken succesvol is.

2.3.2 Ambitie 2+3: Er is genoeg te doen voor de jeugd en iedereen kan meedoen aan activiteiten

Doelstelling b: De gemeente zorgt voor voldoende en voor iedereen toegankelijk aanbod van sport- en sociaal-culturele voorzieningen voor kinderen en jongeren

Zoals in de inleiding al is gezegd, is er in de gemeente Boskoop een breed aanbod aan voorzieningen, zowel op het gebied van sport als op het gebied van sociaal-culturele voorzieningen. De gemeente heeft een rol in het faciliteren en het toegankelijk houden van deze voorzieningen.

Actiepunten:
1. Het jongerencentrum de Tunnel wordt voor een breed publiek toegankelijk gemaakt, waarbij er activiteiten worden georganiseerd voor en door jongeren.

   Op BoskoopActief.nl heeft een aantal jongeren bij het onderwerp 'activiteiten en voorzieningen' aangegeven dat er weinig te doen is in Boskoop. Zij willen hier bijvoorbeeld graag een discotheek hebben. Tijdens het jeugddebat is dit onderwerp ook aan de orde gesteld. Een deel van de jongeren vertelde dat zij het leuk zouden vinden als ze vanuit school ergens naar toe konden of dat er 's avonds of in het weekend wat te doen zou zijn. Een discotheek of een bioscoop vonden zij voor Boskoop te hoog gegrepen. Bijeenkomsten (inloop, feest) in bijvoorbeeld De Tunnel behoorden wel tot de mogelijkheden. De jongeren gaven hierbij aan dat de Tunnel op dit moment niet aantrekkelijk is voor hen. Een aandachtspunt dat de jongeren naar voren brachten, was de uiteenlopende interesses van de verschillende groepen. Iedere groep wil graag zijn eigen activiteit. De gemeente kan er voor zorgen dat het jongerencentrum aantrekkelijker wordt voor jongeren.

   Vanuit zowel het welzijns/Wmo-beleid als het veiligheidsbeleid is het voor de gemeente van belang om het jongerencentrum goed te positioneren in Boskoop.

   In onze visie moet het jongerencentrum een centrale plaats zijn met een open en ontspannen karakter. Jongeren moeten zich vrij voelen om binnen te komen en de jongerenwerkers en de politie moeten De Tunnel kunnen gebruiken als verwijsplek voor jongeren die zij op straat tegen komen.
   Om het bereik van de Tunnel zo breed mogelijk te houden is het van belang dat in de Tunnel activiteiten/inloop wordt georganiseerd voor zowel tieners (10-15) als jongeren (16+).
   De activiteiten van De Tunnel worden grotendeels gecoördineerd en uitgevoerd door jongeren zelf. Hierbij moeten de jongeren wel ondersteund worden door zowel professioneel jongerenwerk als volwassen vrijwilligers. Het jongerencentrum moet een stimulans worden voor de sociale, maatschappelijke, creatieve en culturele ontwikkeling van de jeugd.
   Commerciële activiteiten, zoals grote feesten, zijn ook welkom in De Tunnel, dit is ook nodig om de kosten van andere activiteiten te dekken, maar de commerciële activiteiten mogen niet de andere activiteiten verdringen.

In dit kader worden afspraken gemaakt die leiden tot een versterking van de activiteiten en een verbreding van de doelgroep van De Tunnel. Deze afspraken gaan in ieder geval over:

a. De activiteiten die in De Tunnel gaan plaatsvinden, op basis van een beleidsplan voor de komende jaren.
b. De verschillende doelgroepen met de activiteiten die De Tunnel bereikt.
c. De inzet van het jongerenwerk binnen De Tunnel.

- Sport- en sociaal-culturele activiteiten zijn voor alle kinderen en jongeren bereikbaar. Tijdens het jeugddebat is er gesproken over vrije tijdsbesteding. Een deel van de jongeren gaf aan het liefst te sporten in zijn vrije tijd.
  Om er voor te zorgen dat de activiteiten voor de jeugd van Boskoop bereikbaar blijven, subsidieert de gemeente Boskoop een behoorlijk deel van de sociaal-culturele verenigingen en stichtingen in Boskoop. Denk hierbij aan de scouting, Boskoop Creatief, Gouwe Interactie en de plaatselijke harmonieën. Voor sport en cultuur kunnen verenigingen verder voor projecten subsidie aanvragen. De gemeente zal haar subsidiebeleid gaan toetsen aan de in deze nota gestelde ambities.
  Verder investeert de gemeente in sport- en sociaal-culturele accommodaties, zodat voor de verenigingen de huur betaalbaar blijft en daarmee de ledencontributie en de deelname aan activiteiten .

  Ouders met een laag inkomen kunnen voor hun kinderen aanspraak maken op een vergoeding van de kosten voor deelname aan sport en culturele activiteiten. Uit diverse rapporten (waaronder 'Geld op de Plank' van het Sociaal en Cultureel Planbureau) is gebleken dat een groot deel van de gezinnen met een minimaal inkomen geen of onvoldoende gebruik maakt van inkomensondersteunende voorzieningen. In de raadsvergadering van 2 juli 2009 is het voorstel 'inkomensondersteuning' aangenomen, waarin wordt geadviseerd infomerende huisbezoeken voor de doelgroep in te zetten. Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar dit voorstel.
  Aanvullend wordt jaarlijks de folder "bijdrage voor kinderen" in het kader van het minimabeleid naar alle verenigingen en scholen in Boskoop gestuurd.

- De gemeente maakt afspraken met het jongerenwerk over de rol die zij speelt bij de toeleiding van jeugd naar activiteiten en voorzieningen en bij de signalering van knelpunten.
  Het jongerenwerk in de gemeente Boskoop is een belangrijke voorziening. De jongerenwerkers zien de jongeren op verschillende plekken in de gemeente: op straat (ambulant werk), bij het jongerencentrum en in de Plataan bij de tiener-activiteiten (accommodatiegebonden). Zij zijn een belangrijke spil tussen jongeren en partijen in de leefomgeving van de jongeren. Verder weten zij door hun contacten met de jongeren wat er speelt en aan welke activiteiten zij behoefte hebben.
  Boskoop heeft de beschikking over 40 uur jongerenwerk. Gezien de verbreding van de rol van het jongerencentrum en de steeds belangrijkere wordende rol van het jongerenwerk op straat en in die context de toeleiding naar activiteiten, is het nodig om opnieuw afspraken te maken over de taken van het jongerenwerk en de inzet van de uren. Deze taken zijn in onze visie::
    - Ambulant werk:
      - Op straat contact onderhouden met groepen jongeren en contact leggen en onderhouden met andere belanghebbenden zoals buurtbewoners en winkeliers.
      - Informatie verzamelen over jongeren en deze vertalen in hulp- en zorgvragen.

        - Overlastsituaties in kaart brengen en van daaruit met partners een plan van aanpak opstellen. Jongerenwerk krijgt daarmee een positie om te kunnen bemiddelen tussen jongeren en andere partijen bij bijvoorbeeld overlastsituaties.
        - Deelname aan verschillende netwerken
    - Accommodatiegebonden werk
        - Begeleiding Tienerwerk in de Plataan
        - De Tunnel neemt als jongerencentrum een belangrijke plaats in in het voorzieningenaanbod van de gemeente. De jongerenwerkers hebben een grote rol bij de versteviging van de positie van de Tunnel De taken kunnen hierbij als volgt worden verdeeld:
            - Begeleiding bestuur van de Tunnel.
            - Werving, aansturing en begeleiding van vrijwilligers.
            - Outreachend werk (contacten leggen met jongeren buiten De Tunnel, met als doel deze jongeren naar De Tunnel door te geleiden.
            - Begeleiding van nieuwe activiteiten als gevolg van een bredere programmering, activiteiten voor lastige doelgroepen en activiteiten op lastige tijdstippen (bijv. de tienerinloop 2x per week).
            - Begeleiding stagiaires en strafwerkers

Evaluatie en monitoring
De afspraken die gemaakt worden met het bestuur van stichting Open Jeugd- en Jongerenwerk Boskoop worden vastgelegd in een prestatiecontract. Hierin wordt onder andere afgesproken welke en hoeveel activiteiten er in de Tunnel plaatsvinden. Verder zal gevraagd worden het aantal bezoekers en de doelgroepen die activiteiten bezoeken te registreren. Na twee jaar worden de afspraken geëvalueerd.
Ditzelfde geldt voor het professionele jongerenwerk Midden-Holland: de afspraken worden vastgelegd in een prestatiecontract, waarin de bovengenoemde taken worden vastgelegd.

2.4 Kosten programma vrije tijd

Voor de jaarlijkse investeringen in dit programma verwijzen wij u graag naar de gemeentelijke begroting, programma 5 (accommodaties en diverse subsidies) en programma 6 (jongerenwerk, diverse subsidies). Een overzicht van de verstrekte subsidies vindt u in de staat van subsidies in de begroting.

Op dit moment vragen wij geen extra geld aan voor dit programma: indien er geen wijzigingen komen in de bestaande condities, kunnen alle kosten gedekt worden uit de bestaande begroting, waarbij wij in de toekomst mogelijk voorstellen voorleggen voor herverdeling van de beschikbare middelen. Bij het dekkingsvoorstel in onderstaand overzicht geven wij aan welk geld beschikbaar is voor het genoemde actiepunt.

De financiële consequenties van het toekomstige speelruimtebeleid worden meegenomen in de nota die over dit beleid zal gaan.

Actiepunt	Kosten	Dekkingsvoorstel
Opstellen speelruimte beleid	Ambtelijke uren: 100	Volgt bij nota speel-ruimtebeleid
Speelplekken inrichten in overleg	Ambtelijke uren: 60	--
Werken met actieplan per hang-plek	Ambtelijke uren: 50	--

Verbeteren toegankelijkheid de Tunnel	Ambtelijke uren: 60	Subsidie SOJJB bedraagt €4.700. voor vernieuwende activiteiten kan de stichting beroep doen op project-subsidie
Activiteiten voor alle kinderen bereikbaar	Ambtelijke uren: 100 Kosten verspreiding info minimabeleid in H1 opgenomen	Subsidies volgens Staat van Subsidies. Huisbezoeken volgens besluit raad 2 juli 2009
Afspraken jongerenwerk	Ambtelijke uren: 50	Bijdrage aan het jongerenwerk bedraagt 2009 €67.000.

3 Onderwijs

3.1 Inleiding

Als het gaat om jeugd is onderwijs een belangrijk beleidsveld. Naast het gezin is dit de omgeving waar het kind de meeste tijd doorbrengt.
Wettelijk is de gemeente verantwoordelijk voor onderwijshuisvesting, onderwijsachterstandenbeleid en de leerplichtwet en kwalificatieplicht.
Beleidsmatig oefent de gemeente invloed uit op door bij onderwijshuisvesting te kiezen voor brede scholen. En door te stimuleren dat de verschillende partijen rond onderwijs elkaar vinden. Te denken valt hierbij aan buitenschoolse opvang en vrije tijdsvoorzieningen, Maatschappelijke stages, VVE in peuterspeelzalen en kinderopvangvoorzieningen. Ook onderwijs en zorg koppelen door korte lijnen via netwerkoverleg hoort hierbij.

De gemeente geeft aan een groot deel van deze taken al invulling. De basis hiervoor is te vinden in verschillende documenten: het onderwijsachterstandenbeleid, de Lokale Educatieve Agenda en het Integraal Huisvestingsplan.

In de Wmo-kadernota wordt veelvuldig gesproken over de toeleiding van onderwijs naar werk en daarmee samenhangend de leerplicht en kwalificatieplicht. In de kadernota integrale veiligheid worden leerplicht en kwalificatieplicht als belangrijk onderdeel van het onderwerp veilige school. Dit onderwerp heeft echter nog geen plek in de voornoemde beleidsnota's. Daarom schenken wij hier in deze nota aandacht aan.

Verder is de Maatschappelijke Stage voor de leerlingen van het voortgezet onderwijs in opkomst. Gezien de sterke link met de Wmo (de stage is gericht op anderen helpen, vrijwilligerswerk) behandelen wij ook dit onderwerp in deze nota.

3.2 Ambities en doelstellingen

Ambities:

1. Iedere jongere heeft een kans op de arbeidsmarkt.
2. Jongeren zien het nut van vrijwilligerswerk en vinden het leuk om hun steentje in de maatschappij bij te dragen.

Doelstellingen:

a. Alle jongeren in Boskoop verlaten het onderwijs met een startkwalificatie.
b. De gemeente heeft haar rol als makelaar (samenbrengen van vraag en aanbod) vormgegeven in overleg met de scholen en de instellingen (zoals verenigingen, stichtingen, zorgcentrum) die stages aanbieden.

3.3 Uitwerking ambities en doelstellingen

3.3.1 Ambitie 1 Iedere jongere heeft een kans op de arbeidsmarkt.

Doelstelling a. Alle jongeren in Boskoop verlaten het onderwijs met een startkwalificatie.

School is belangrijk voor de ontplooiing en ontwikkeling van een kind. Ook is een goede opleiding onontbeerlijk voor een soepele instroom in het arbeidsproces.

Kinderen die in Nederland wonen zijn leerplichtig. Er zijn enkele uitzonderingen. Hiervoor kunnen ouders een vrijstelling aanvragen bij de leerplichtambtenaar van de gemeente. In de regel moet een kind naar school uiterlijk op de eerste dag van de nieuwe maand na zijn of haar vijfde verjaardag. Zo'n 99 procent begint al op vierjarige leeftijd.

De volledige leerplicht duurt tot en met het schooljaar waarin de jongere zestien jaar wordt (een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli).

Per 1 augustus 2007 geldt de kwalificatieplicht. Na de beëindiging van de volledige leerplicht gaat de kwalificatieplicht gelden voor die jongeren die nog geen 18 jaar zijn en geen startkwalificatie hebben. De bedoeling is dat ze minstens een havo-, vwo- of mbo2-diploma halen. Deze uitbreiding van de huidige leerplicht is een middel om schooluitval van jongeren te voorkomen en hen een degelijke positie te geven op de arbeidsmarkt.

Binnen Boskoop wordt de kwalificatieplicht uitgevoerd door de leerplichtambtenaar.
De belangrijkste redenen hiervoor zijn:
- De gemeente Boskoop vindt een preventieve aanpak zo dicht bij huis mogelijk belangrijk: de jongere moet zo snel mogelijk geholpen worden, er moet maatwerk geleverd worden, zodat de jongere weer fulltime naar school gaat of doorgeleid wordt naar een leer-werk-traject.
- De gemeente vindt het belangrijk dat de jongere tot zijn 18e te maken krijgt met 1 leerplichtambtenaar. Vaak gaat het om jongeren die in hun schooljaren al eerder met de leerplichtambtenaar te maken hebben gehad. Dit betekent dat de leerplichtambtenaar ook de kwalificatieplicht uitvoert.
- Een samenwerking met de productgroep Gemeentewinkel op het gebied van de Wet Werk en Bijstand is veel makkelijker te realiseren dan als er bijvoorbeeld gekozen zou worden voor regionale invulling van de kwalificatieplicht. Met de komst van de nieuwe wet participatiebudget is samenwerking tussen de leerplichtambtenaar van IBL en beleidsmedewerker werk van de Gemeentewinkel belangrijk. De wet maakt het mogelijk om aan 16-17 jarigen een leer/werk-traject aan te bieden die gefinancierd wordt uit het werkdeel WWB. Het zal gaan om de inzet van trajecten bij schooluitval en ter overbrugging naar een andere opleiding.

Actiepunten:
- Voortzetten uitvoering van de leerplichtwet (inclusief de kwalificatieplicht), waarbij de leerplichtambtenaar preventief optreedt waar dat kan en handhavend optreedt waar dat moet. Met ingang van augustus 2008 voldoet de gemeente Boskoop aan de landelijk norm-fte leerplicht. Dit zorgt ervoor dat de leerplichtambtenaar voldoende tijd heeft om de voorgenomen werkwijze uit te voeren.
- Samenwerking tussen IBL en de Gemeentewinkel (WWB). Hierover is afgesproken dat er overleg is tussen deze twee productgroepen over het in te zetten traject, waarna de leerplichtambtenaar het contactpersoon is voor het re-integratiebedrijf voor de verdere afstemming en uitvoering van het traject. De trajecten worden gefinancierd vanuit de Gemeentewinkel.

Evaluatie en monitoring
De gemeente houdt in samenwerking met de scholen, met het RMC en de informatiebeheergroep zicht op het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat. Een voor de gemeente belangrijk instrument hierbij is de leerplichtadministratie.

3.3.2 Ambitie 2 Jongeren zien het nut van vrijwilligerswerk en vinden het leuk om hun steentje in de maatschappij bij te dragen.

Doelstelling b De gemeente heeft haar rol als makelaar (samenbrengen van vraag en aanbod) vormgegeven in overleg met de scholen en de instellingen (zoals verenigingen, stichtingen, zorgcentrum) die stages aanbieden.

De maatschappelijke stage is geen 'gewone' stage waarmee praktijkervaring in een beroep wordt opgedaan. Het gaat erom anderen te helpen door het doen van vrijwilligerswerk. Doel hiervan is dat jongeren tijdens hun schooltijd kennis maken met de samenleving door een onbetaalde bijdrage te leveren aan deze samenleving.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 zijn leerlingen verplicht om maatschappelijke stages te lopen .De stage is verplicht voor alle scholieren (VMBO, HAVO, VWO) die vanaf schooljaar 2011 - 2012 in het voortgezet onderwijs binnenstromen.
Vanaf schooljaar 2011-2012 is de verplichte stageduur 72 uur.

Voorbeelden van een maatschappelijke stage zijn: het bouwen van een website voor een vereniging, het onderhouden van de tuin of de gronden bij een verenigingsgebouw, wandelen met een ouder iemand die anders niet buiten zou komen.
Voor de leerlingen is het uiteraard belangrijk dat er voldoende stageplekken zijn. Ook de vrijwilligersorganisatie kan voordeel behalen uit de maatschappelijke stage. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan:

- De organisatie kan werk laten uitvoeren waar de vaste vrijwilligers niet aan toe komen;
- De organisatie komt onder de aandacht van jongeren;
- Mogelijk vindt de stagiaire de organisatie zo leuk dat hij/zij zich permanent als vrijwilliger aan wil melden.

De gemeenten hebben de rol gekregen van makelaar. Dat betekent dat zij vraag en aanbod bij elkaar moeten gaan brengen. Omdat het van belang is om te weten waar de scholen behoefte aan hebben op dit gebied, overlegt de gemeente regelmatig met het Wellantcollege en het CoeneCoopcollege.

In april 2009 is er een bijeenkomst gehouden voor de vrijwilligersorganisaties, waarbij de gemeente en de scholen voorlichting gaven over de Maatschappelijke stage. Deze bijeenkomst is ook gebruikt om te inventariseren welke ondersteuningsbehoeften de vrijwilligersorganisaties hebben. De uitkomsten vormen input voor de verdere vormgeving van de makelaarsrol van de gemeente.
De conclusie was dat in Boskoop de scholen nog geen problemen ondervinden bij het vinden van stageplekken voor hun leerlingen. De aanwezige organisaties hebben nu een beter beeld bij wat van hen verwacht wordt, maar ook wat het hen op kan leveren.

Actiepunten:

- Het digitale vrijwilligersloket wordt uitgebreid met de mogelijkheid van het invoeren van een Maatschappelijke stage.

Evaluatie en monitoring
Met de scholen en de vrijwilligersorganisaties in de gemeente wordt jaarlijks gekeken of er nog wensen zijn met betrekking tot de makelaarsrol van de gemeente.

3.4 Kosten programma onderwijs

De gemeente heeft 0,7 fte beschikbaar voor de uitvoering van de leerplicht en de kwalificatieplicht, de kosten voor deze fte worden jaarlijks begroot binnen programma 4 van de begroting.

Voor de makelaarsfunctie voor de maatschappelijke stage ontvangt de gemeente geld in het gemeentefonds (2009 € 5.600, 2010 en verder € 8.400) . De kosten voor de uitbreiding van het vrijwilligersloket kunnen hieruit worden gedekt.

4 Jeugd en Gezin

4.1 Inleiding

Opvoeden en opgroeien gaat meestal vanzelf. Toch hebben de meeste ouders/opvoeders en kinderen en jongeren wel eens vragen of behoefte aan informatie. Nu is niet altijd even duidelijk waar zij met hun vragen terecht kunnen. Het Centrum voor jeugd en gezin moet die plaats worden.
Met een klein gedeelte van de gezinnen gaat het echter niet goed: deze gezinnen hebben extra ondersteuning nodig. Het is van belang dat problemen zo snel mogelijk worden gesignaleerd door de verschillende hulpverlenende instellingen en dat er afspraken worden gemaakt met het gezin en tussen de instellingen onderling over de aanpak van de knelpunten. Ook hier moet het Centrum voor jeugd en gezin aan bijdragen.

4.2 Ambities en doelstellingen

Ambities:

1. Ouders, jeugdigen en kinderen moeten met alle mogelijke vragen over opvoeden en opgroeien en voor hulp terecht kunnen bij een laagdrempelig en herkenbaar punt dat aansluit bij hun belevingswereld.
2. Professionals en andere signaleerders weten ook waar zij met hun vragen en signalen terecht kunnen.
3. Alle kinderen en jongeren zijn goed in beeld en eventuele problemen worden snel opgepakt, zodat er geen kinderen tussen wal en schip vallen, door goede signalering van problemen en het snel en integraal oppakken van deze problemen

Doelstellingen:

a. Uiterlijk eind 2011 heeft de gemeente Boskoop het CJG gerealiseerd met één fysiek inlooppunt.
b. De coördinatie van zorg rondom een gezin is goed, waarbij er samenwerking is tussen de hulpverlenende instellingen.

4.3 Uitwerking ambities en doelstellingen

Hoe kan de gemeente haar doelstellingen bereiken, om uiteindelijk haar ambities waar te kunnen maken? Hieronder leest u een toelichting hoe wij tot de doelstellingen zijn gekomen en welke acties wij inzetten om deze te kunnen behalen.

4.3.1 Ambitie 1 + 2: Ouders, jeugdigen en kinderen moeten met alle mogelijke vragen over opvoeden en opgroeien en voor hulp terecht kunnen bij een laagdrempelig en herkenbaar punt dat aansluit bij hun belevingswereld. Professionals en andere signaleerders weten ook waar zij met hun vragen en signalen terecht kunnen.

Doelstelling a: Uiterlijk eind 2011 heeft de gemeente Boskoop het CJG gerealiseerd met één fysiek inlooppunt.
Het Centrum voor Jeugd en Gezin is een instrument om de opvoedings- en opgroeiondersteuning te bundelen en de zorg rondom gezinnen met meervoudige problematiek te coördineren.

Het CJG wordt wettelijk verankerd in de Wet op de Jeugdzorg. Hierin wordt bepaald dat binnen het CJG in ieder geval de volgende functies moeten worden gecombineerd:

- Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
- Opvoed- en opgroeiondersteuning: De 5 WMO-functies (prestatieveld 2):
  i) Informatie en advies

ii) Signalering van problemen van jeugdigen en opvoeders en het met elkaar in verband brengen van signalen van verschillende instanties.
iii) Toeleiding naar hulp
iv) Licht pedagogische hulp in de vorm van het bieden van opvoedingsondersteuning en lichte ondersteuning aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan (bijvoorbeeld opvoedbureau, Spel aan Huis)
v) Coördinatie van zorg
het afstemmen en bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen voor zover dit buiten de basistaken integrale jgz valt.

- Schakel met Bureau Jeugdzorg (BJz)
  Vanuit het CJG moet de relatie met BJz goed worden vormgegeven. In de ideale situatie is dit door een voorpost van het BJz onder te brengen in het CJG[6].
- Schakel Zorg- en Adviesteams en via de ZAT's met het onderwijs

Duidelijk moet zijn dat het CJG geen nieuwe laag is, maar een versterking van het aanbod van opvoed- en opgroeiondersteuning en van het netwerk van zorg rondom het gezin. Een verplichting vanuit de overheid is wel dat er een duidelijk herkenbaar en laagdrempelig inlooppunt moet komen in iedere gemeente.

Binnen het CJG moeten minimaal de basisfuncties worden geïntegreerd. Verder moet er afgestemd worden met de verschillende doelgroepen aan wat voor ondersteuning zij behoefte hebben. De doelgroepen zullen vanuit het CJG vaak ook op andere manieren benaderd moeten worden, bijvoorbeeld: Ouders met kleine kinderen komen vaak op het consultatiebureau en zullen daar hun informatie vandaan halen, maar van jongeren blijkt dat zij hun informatie vaak via internet krijgen. Het CJG is dus meer dan alleen het inlooppunt.
De doelgroepen van het CJG zijn in ieder geval:
- Ouders/opvoeders
- kinderen, jongeren
- professionals; hierbij kan nog een onderscheid gemaakt worden tussen professionals die primair signaleren (bv onderwijzer) en professionals die met het gezin aan de slag gaan (bv maatschappelijk werker)). Binnen het CJG kunnen zij straks terecht op een duidelijk punt terecht met hun signalen rondom mogelijke problemen bij gezinnen.

Hoewel het CJG een lokale aangelegenheid is, wordt er regionaal samengewerkt (met de ISMH-gemeenten) voor de uitwerking van het concept en de ontwikkeling van bepaalde onderdelen van het CJG. Dit heeft een aantal redenen. Deze zijn onder andere:

- De basistaken zijn voor alle gemeenten gelijk. Uitwerking van een gezamenlijk concept is goedkoper en efficiënter;
- de partijen die werkzaam zijn op het gebied van de basistaken van het CJG werken regionaal: De jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau, GGD), maatschappelijk werk, opvoedbureau, bureau jeugdzorg. Het is voor deze partijen erg lastig om met alle afzonderlijke gemeenten afspraken te maken voor de basistaken (let op: maatwerk is altijd mogelijk!).

Evaluatie en monitoring
De gemeente is de eindverantwoordelijke bij het CJG. In het plan van aanpak zal daarom aan de orde komen hoe de gemeente de regiefunctie zal gaan vormgeven.

[6] In onze regio heeft BJz al laten weten dat het voor hen niet haalbaar is om een voorpostfunctionaris in iedere gemeente te stationeren.

4.3.2 Ambitie 3: Alle kinderen en jongeren zijn goed in beeld en eventuele problemen worden snel opgepakt, zodat er geen kinderen tussen wal en schip vallen, door goede signalering van problemen en het snel en integraal oppakken van deze problemen.

Doelstelling 2. De coördinatie van zorg rondom een gezin is goed, waarbij er samenwerking is tussen de hulpverlenende instellingen.

Een belangrijke pijler van het CJG is de coördinatie van zorg voor de gezinnen die met problemen worden geconfronteerd.
Vaak houden veel verschillende instanties zich bezig met gezinnen bezig, maar schort er nog het één en ander aan de afstemming tussen deze partijen, wat voor onduidelijkheid kan zorgen voor de gezinnen. Ouders weten niet meer wie hun aanspreekpunt is en weten niet bij wie ze met welk probleem terecht kunnen. Ook werken instellingen, ondanks alle goede bedoelingen, langs elkaar, waardoor sommige onderdelen van het gezinsprobleem dubbel worden aangepakt en andere problemen niet.

Binnen het CJG moeten afspraken gemaakt worden over de coördinatie van zorg. Hierbij is het van groot belang dat per gezin 1 organisatie verantwoordelijk wordt gesteld voor deze coördinatie.

Actiepunten

- regionale uitwerking basistaken, zorgcoördinatie en virtueel CJG
  In 2008 is een regionale startnotitie, uitwerkingsnotitie en een regionaal plan van aanpak geschreven. Op basis hiervan is besloten 3 onderdelen verder gezamenlijk uit te werken, zodat er voor de lokale CJG's een goede blauwdruk wordt neergelegd:
  - de basistaken
    - Handreiking basisdienstverlening/competenties/rollen. Hierin wordt ook een verbetering van het aanbod van opvoedingsondersteuning meegenomen.
    - Handreiking financieel plaatje/facilitaire zaken
    - Handreiking lokale samenwerkingsovereenkomst
  - De backoffice (zorgcoördinatie)
    - Plan van aanpak zorgcoördinatie, met daarin in ieder geval:
      - Definiëring dienstverleningsproducten die deel uitmaken van zorgcoördinatie
      - Productprijs bepalen
      - Productinzet protocolleren
      - Financieringsgrondslag bepalen voor aankomende jaren
      - Afstemmen dienstverleningsproducten en regieafspraken met JeugdMATCH
  - Het virtueel CJG
    - Zo snel mogelijk operationeel maken van een regionaal virtueel CJG
    - Regionaal telefonisch CJG-informatiepunt (tijdens kantooruren)

- Uiterlijk eind 2011, maar zoveel eerder indien mogelijk opent het CJG in Boskoop haar deuren.
  Er wordt een lokaal plan van aanpak opgesteld eind 2009-begin 2010. De regionale neergelegde blauwdrukken vormen hiervoor een belangrijke input, het lokale plan van aanpak kan geschreven worden zodra deze gereed zijn. Betrokkenheid van jongeren, ouders/opvoeders en mensen van de werkvloer is heel belangrijk. Zij kunnen immers aangeven waar zij behoefte aan hebben. De gemeente organiseert voor de invulling van het lokale plan van aanpak bijeenkomsten om de behoeften te peilen.
  In het plan van aanpak komen onder andere aan de orde:
  - De afspraken worden gemaakt over de invulling van de basistaken en zorg-coördinatie worden met de CJG-samenwerkingspartners, zoals de GGD, maatschappelijk werk, Bureau Jeugdzorg.

- Keuze waar het fysieke inlooppunt wordt gevestigd in de gemeente. Er wordt onderzoek gedaan naar waar dit inlooppunt het best kan worden gevestigd.
- Verbetering samenwerking tussen de verschillende netwerken in de gemeente

Evaluatie en monitoring
De gemeente is de eindverantwoordelijke bij het CJG. In het plan van aanpak zal daarom aan de orde komen hoe de gemeente de regiefunctie zal gaan vormgeven.

4.4 Kosten programma jeugd en gezin

Het Centrum voor jeugd en gezin is een nieuwe taak voor de gemeente. Het programma-ministerie voor jeugd en gezin heeft daarom geld beschikbaar gesteld, via twee kanalen:
- het gemeentefonds
- een brede doeluitkering

Via het gemeentefonds ontvangt de gemeente Boskoop een bedrag van €77.000 (prijs-peil 2008). Dit bedrag wordt ook sinds 2008 opgenomen in de gemeentelijke begroting. Vanuit de brede doeluitkering (bdu) ontvangt de gemeente tot en met 2011 een oplopend bedrag. In 2011 is de hoogte van het bedrag €92.000 (exclusief indexering). Na 2011 zal de bdu opgaan in het gemeentefonds.

Uit het lokale plan van aanpak zal moeten blijken of de beschikbare middelen voldoende zijn om te kunnen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan het CJG. Het geld dat de gemeente krijgt voor het CJG mag ook ingezet worden in de realisatiefase, bijvoor-beeld voor onderzoek en wordt hiervoor ook gebruikt. Het regionale traject dat bij de actiepunten genoemd staat, wordt gefinancierd uit de Regionale Agenda Samenleving (provinciaal geld)

5 Jongeren en geld

5.1 Inleiding

Een kwart van de Nederlandse jongeren tussen 15 en 25 jaar heeft moeite met rondkomen. Veel jongeren die niet meer thuis wonen, lenen geld zonder te weten of ze de aflossing wel kunnen betalen, sluiten geen inboedelverzekering af en hebben ook geen spaargeld. Uit onderzoeken blijkt dat opvoeding een positieve invloed heeft op de manier waarop jongeren met geld omgaan. Een betere financiële opvoeding thuis en op school kan er voor zorgen dat minder jongeren financiële problemen krijgen.

Inwoners van Boskoop kunnen van de gemeente hulp krijgen bij het oplossen van hun financiële problemen. De hulpverlening, die in de regel drie jaar in beslag neemt, heeft als doel dat de schulden zijn afgelost en men zelfstandig de financiën kan beheren. Het voorkomen van schulden is van groot belang; de jeugd is daarbij een belangrijke doelgroep.

5.2 Ambities en doelstellingen

Ambities:

1. Jongeren doen geen beroep op schuldhulpverlening
2. Ouders zijn zich bewust van hun rol om aandacht te besteden aan de financiële opvoeding van hun kinderen

Doelstellingen:

a. Door goede voorlichting aan jongeren over omgaan met geld maken jongeren minder tot geen schulden.
b. Door goede voorlichting aan ouders over hun rol in de financiële opvoeding van hun kinderen maken jongeren minder tot geen schulden

5.3 Uitwerking ambities en doelstellingen

Hoe kan de gemeente haar doelstellingen bereiken, om uiteindelijk haar ambities waar te kunnen maken? Hieronder leest u een toelichting hoe wij tot de doelstellingen zijn gekomen en welke actie wij inzetten om deze te kunnen behalen.

5.3.1 Ambitie 1: Jongeren doen geen beroep op schuldhulpverlening

Doelstelling a: Door goede voorlichting aan jongeren over omgaan met geld maken jongeren minder tot geen schulden.

Jongeren die sparen zijn veel meer met hun financiële administratie bezig en beheren hun geld beter. Hoe ouder en hoe meer verantwoordelijkheid de jongere heeft, hoe meer moeite het hem kost om zijn financiën in balans te houden. Meer dan de helft van de jongeren die op zich zelf woont, staat rood. Landelijk gezien leent 30% van de jongeren geld zonder van te voren te hebben bekeken of ze in staat zijn de lening terug te betalen. Opvallend is ook dat de jongeren die lenen minder overzicht over hun inkomsten en uitgaven hebben, dan de jongeren die sparen.

Actiepunten:

- Verder gaan met het project 'Omgaan met geld' voor jongeren in het basis- en voortgezet onderwijs in Boskoop om het maken van schulden te voorkomen. In Boskoop zijn in het schooljaar 2006/2007, met gebruikmaking van een tijdelijke subsidie, op de scholen in Boskoop voorlichtingslessen gegeven over 'omgaan met geld'. Uit de

evaluatie bleek dat de lessen destijds als nuttig en zinvol werden ervaren. Op 2 juli 2009 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om hiermee voort te gaan.
- De hulpverleners in de Jeugdzorg worden geïnformeerd over de mogelijkheden van de schuldhulpverlening.

Evaluatie en monitoring:
De effecten van het project kunnen afgemeten worden aan het aantal jongeren dat in de toekomst in de financiële problemen komt.

5.3.2 Ambitie 2: Ouders zijn zich bewust van hun rol om aandacht te besteden aan de financiële opvoeding van hun kinderen.

Doelstelling a: Door goede voorlichting aan ouders over hun rol in de financiële opvoeding van hun kinderen maken jongeren minder tot geen schulden.

Financiële opvoeding is belangrijk, ook omdat onderzoek naar financieel gedrag van jongeren is gebleken dat veel jongeren schulden hebben. Uit datzelfde onderzoek blijkt dat kinderen die al jong zelf leren kiezen waar zij hun geld aan uitgeven, minder vaak in de financiële problemen komen.

Actiepunten:
* De gemeente gaat voorlichting geven over verantwoord financieel opvoeden via het Gemeentenieuws.

Evaluatie en monitoring:
De effecten van het project kunnen afgemeten worden aan het aantal jongeren dat in de toekomst in de financiële problemen komt.

5.4 Kosten programma jongeren en geld:
Voor de kosten en de dekking van de kosten van het project "Omgaan met geld" verwijzen wij graag naar het raadsvoorstel van 2 juli 2009.

6 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

6.1 Inleiding

OGGZ is een onderdeel van de openbare gezondheidszorg. Ze omvat alle activiteiten op het gebied van de geestelijke volksgezondheid, die niet worden uitgevoerd op geleide van een vrijwillige, individuele hulpvraag. De kern van de OGGZ is het ontbreken van actieve medewerking van de persoon of personen waarop men zich richt. Er is geen vraag om zorg in de traditionele zin. Het gaat om onduidelijke hulpbehoeften die doorgaans niet door de betrokkenen zelf worden gesignaleerd.

Het beleidsterrein OGGZ wordt daarom als volgt omschreven:
*het signaleren en bestrijden van risicofactoren.
*het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen.
*het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen.
*het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering.

De gemeente is verantwoordelijk voor gezondheidsbevordering en primaire en secundaire preventie van psychische problematiek. Ook vroegsignalering via lokale zorgnetwerken is een taak die is weggelegd voor de gemeente. Het gaat erom dat de gemeente zorgt DAT er voorzieningen in de gemeente aanwezig zijn. De specifieke opvang en vangnet van mensen in situaties met meerdere problemen is een taak die is weggelegd voor de centrumgemeente. De gemeente Gouda zorgt daarmee VOOR de mensen die dit nodig hebben.

De middelen voor de collectieve preventie GGZ worden de laatste jaren overgemaakt naar de centrumgemeente Gouda. Zo is deze gemeentelijke taak overgenomen door de regio. De gelden worden gezamenlijk ingezet.

In dit hoofdstuk een overzicht van de programma's waar de gemeente Boskoop in participeert, op het gebied van jeugd. Boskoop vervult een actieve rol in de regionale overleggen over deze programma's.

De ambities met betrekking tot de OGGZ zijn regionaal vastgelegd in het programma OGGZ.

6.2 Programma OGGZ

1) Actieprogramma Kindermishandeling
Het kabinet heeft in juli 2007 het actieprogramma kindermishandeling gepresenteerd. Met dit plan heeft het kabinet de volgende doelstellingen: voorkomen dat ouders hun kinderen (gaan) mishandelen, signaleren van gevallen van kindermishandeling, stoppen van mishandeling en het beperken van de schadelijke gevolgen van de mishandeling. Het kabinet wil dit doen door:

- een toename van opvoedingsondersteunend aanbod
- verbeterde samenwerking rond vroegsignalering en snelle interventie
- deskundigheidsbevordering van medewerkers door de gehele keten

- aanstellen van coördinatoren die in de lokale situatie zorgdragen voor een werkstructuur waarin Raak (Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling)[7] kan landen. Raak is erop gericht op het effectiever en efficiënter inzetten van de bestaande instellingen op basis van hun bestaande aanbod.

Landelijk wordt voor de invoering een beperkte hoeveelheid extra geld beschikbaar gesteld. Het gaat vooral om met een andere werkwijze kindermishandeling eerder op te pakken, niet om extra activiteiten. Verder geeft het kabinet in de stukken aan dat voor de invoering van Raak gebruikt gemaakt kan worden van de infrastructuur in wording vanwege het opzetten van Centra voor Jeugd en Gezin.

2) Huiselijk geweld
Inmiddels is het Advies- en steunpunt Huiselijk geweld opgericht, wat is gevestigd in Gouda. Hier kan iedereen die direct of indirect te maken krijgt met huiselijk geweld terecht voor advies en hulp.
Ook is in 2008 een nieuwe wet 'Tijdelijk huisverbod huiselijk geweld' in werking getreden. Deze wet regelt dat bij huiselijk geweld de dader uit huis gehaald wordt en het hele gezin, dader én slachtoffer, z.s.m. zorg krijgt. Meer hierover is te vinden in de Kadernota Integrale Veiligheid. Huiselijk geweld heeft grote invloed op de kinderen van het gezin en daarom is er in de regio een aantal projecten die ervoor zorgen dat de kinderen kunnen worden opgevangen. (Deze projecten zijn geïntegreerd in de uitvoering van de wet 'Tijdelijk huisverbod huiselijk geweld').

A) RAAK:
De Minister van Jeugd en Gezin heeft de centrumgemeenten opdracht gegeven om de aanpak van kindermishandeling op te pakken. Gouda heeft financiële middelen ontvangen voor deze taak en zal hiertoe een coördinator RAAK aanstellen. Raak betreft een systematiek om hiaten in de brede aanpak van kindermishandeling op te sporen en aan te pakken. RAAK staat in de regio voor Regionale Aanpak Kindermishandeling.

Voor de regio Hollands Midden betekent de uitrol van RAAK dat er zowel in Zuid-Holland Noord als in Midden-Holland een zogenaamde startfoto gemaakt is van de stand van zaken in de aanpak van kindermishandeling. Op basis van de startfoto werkt Midden Holland samen met Zuid-Holland Noord aan een werkplan voor de komende jaren. Dit plan bieden de RAAK-coördinatoren in april 2009 aan het bestuurlijk overleg huiselijk geweld aan. Het plan wordt gemaakt en uitgevoerd door de RAAK-coördinator samen met gemeenten (ook regiogemeenten) en instellingen. In het plan van aanpak moet in ieder geval aandacht worden besteed aan deskundigheidsbevordering van professionals in diverse werkvelden op het gebied van signaleren en handelen bij vermoedens van kindermishandeling.

Het Rijk verbindt aan RAAK de opdracht om de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld te integreren. Denk hierbij aan verdergaande samenwerking tussen de steunpunten huiselijk geweld en de Advies en Meldpunten Kindermishandeling. Iedere regio moet in het kader van Raak een meldcode kindermishandeling hebben. Het ligt hierbij voor de hand de code niet alleen te richten op kindermishandeling, maar ook op huiselijk geweld. In een meldcode spreken de betrokken instellingen af wat zij doen om huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en wat zij doen om het geweld te stoppen.

[7] Aan de basis van de Raak-werkwijze ligt het door prof. Dr. J. Hermanns beschreven 'zorgcontinuüm': Een effectieve bestrijding van kindermishandeling vraagt om onderling samenhangende activiteiten op vijf niveaus van zorg, nl. de lichtste vorm voor ouders en kinderen die al begint tijdens de zwangerschap, tot de zwaarste vorm, al dan niet in gedwongen kader. Tussen deze vormen mogen geen gaten vallen, voor alle ouders en kinderen is de zorg beschikbaar die voor hen noodzakelijk en voldoende is.

B) Kindspoor:
Binnen het Kindspoortraject zijn afspraken gemaakt tussen de Politie, het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Bureau Jeugdzorg, de raad voor de Kinderbescherming en de GGD.
In het Kindspoortraject staat het belang van het kind dat getuige is van huiselijk geweld centraal. Bij deze kinderen is de kans op ontwikkelingsproblemen zo groot dat vroegtijdig ingrijpen noodzakelijk is. Daarom hebben de betrokken partijen afgesproken dat bij iedere politiemelding waarin huiselijk geweld een rol speelt en er in het betreffende gezin kinderen zijn betrokken de politie melding doet bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Het AMK behandelt deze melding als een vermoeden van kindermishandeling. Op basis van de melding biedt Bureau Jeugdzorg deze gezinnen begeleiding en hulpverlening aan. Als het betreffende gezin deze vrijwillige hulp weigert volgt een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming. Doel hiervan is dat vanuit de drang- en dwangfunctie van de Raad de benodigde hulp alsnog op gang wordt gebracht.

In 2008 heeft de gemeente een stap gezet in de aanpak van kindermishandeling. Er is een training georganiseerd voor leerkrachten uit het onderwijs waarbij hen geleerd is hoe zij kindermishandeling kunnen signaleren, hoe zij moeten melden e.d. In 2009 is een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd voor vrijwilligersorganisaties die met kinderen werken. Een groot deel van de deelnemers heeft aangegeven dat zij de bijeenkomst als zeer nuttig hebben ervaren en hebben gevraagd of er een verdiepingscursus kan komen

3) Signaleringsoverleg
Tevens is het signaleringsoverleg voortgezet, wat wordt georganiseerd door meldpunt zorg en overlast. Deelnemers zijn onder andere: GGD Hollands Midden, politie Hollands Midden, Kwintes, GGZ, Kwadraad, Trifolium Woondiensten Boskoop, Woonpartners Midden Holland, Stichting Waddinxveen Welzijnswerk, gemeente Waddinxveen, Straathoekwerk, Parnassia, Reclassering, Bureau Jeugdzorg, Factor-G (buurtbemiddeling). Ook de overige netwerken op het gebied van jeugd leveren een bijdrage bij de aanpak van huiselijk geweld (overzicht van de netwerken in hoofdstuk 9.2 van de kadernota Wmo 2008-2011).

4) Verslavingszorg:
Onder verslavingsbeleid worden activiteiten verstaan die bestaan uit hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen. Maar onder verslavingsbeleid valt ook de preventie van verslavingsproblemen, inclusief activiteiten in het kader van de bestrijding van overlast door verslaving.

6.3 Concrete Acties

- Verdiepingscursus signalering kindermishandeling voor vrijwilligersorganisaties. Deze cursus heeft in juni 2009 plaatsgevonden.
- Signaleringsoverleggen voortzetten.
- Meedoen aan regionale projecten zoals RAAK, Kindspoor en JeugdMATCH

Bijlagen:

1) Actielijst

2) BoskoopActief.nl

3) Verslag debat met Maatschappelijk veld 12 mei 2009

4) Notulen Jeugddebat 20 mei 2009

5) Bevolkingsopbouw Boskoop t/m 23 jaar per 1-1-2009

6) Factsheets GGD Hollands Midden Monitor Jeugdgezondheid 4-12 jaar 2006

Bijlage 1 Actielijst

Het is belangrijk dat de betrokken medewerkers met elkaar in gesprek blijven over het thema Jeugd. Uit het verleden blijkt dat productgroepen uit onwetendheid nog te vaak langs elkaar heen werken en dat de zorg voor een beleidsonderwerp veel beter uit de verf kan komen als men elkaar maar op tijd weet te vinden. Door in nauwe betrokkenheid samen te werken aan de uitvoering van de nota zal hier zeker verbetering in komen.
Ook de externe partners zullen nauw betrokken worden bij de uitvoeringsprogramma's middels bestaande of, bij gebrek daaraan, nieuwe overlegvormen die nodig zijn voor de uitvoering. Zorg dragen voor de afstemming en samenwerking is een nadrukkelijke taak van de adviseur Jeugd.

Adviseur Jeugd
De adviseur Jeugd is de belangrijkste ambtelijke acteur op het podium van het lokaal jeugdbeleid. Deze medewerker vervult een regisserende rol bij het ontwikkelen en stimuleren van jeugdbeleid en is zowel intern als extern een centraal aanspreekpunt voor zaken betreffende jeugd.
Als spin in het web zorgt de adviseur Jeugd voor het opzetten en in stand houden van lokale overlegstructuren en het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan het ontwikkelen en actualiseren van het veiligheidsbeleid.

Onderdeel	nr.	Actie	Product	Kosten project		Dekking	Uren	Start	Gereed
Gezondheid	1	Convenant opstellen over Alcohol met Horeca, Politie & Gemeente	IVV & WOG	*		n.v.t.	100		jul-10
	2	Beleid ontwikkelen op gebied van preventie en handhaving alcohol	IVV	*		n.v.t.	100		jan-11
	3	Project 'Alcohol een ander verhaal'.	WOG	Onbekend		Provincie	10	sep-09	n.v.t.
	4	Aansluiten bij landelijke campagne	WOG	€ 2.500	Structureel	Collectieve VZ Wmo	20	sep-09	n.v.t.
	5	Project: Door Dik en Dun	WOG	€ 6.500	Structureel	Collectieve VZ Wmo	20	jan-11	n.v.t.
	6	Project: Kies voor Hart en Sport	WOG	€ 15.000	Structureel	Collectieve VZ Wmo	20	sep-09	n.v.t.
	7	Project: Gezonde School	WOG	Onbekend		Provincie	10	jan-10	n.v.t.
	8	Opstellen convenant met scholen	WOG	*		n.v.t.	50		jul-10
	9	Beleid ontwikkelen op gebied van Bewegen en BSO	WOG	*		n.v.t.	100		jan-11
	10	Onderzoek doen naar behoefte en haal-baarheid inzet maat-schappelijk werk op de scholen	WOG	*		n.v.t.	50		jul-10
	11	Onderzoek gevolgen wijzigingen AWBZ	WOG & GW	*		n.v.t.	50		jul-10
	12	Onderzoek gedrag jongeren en drugs	WOG	*		n.v.t.	100		jan-11

Vrije tijd	13	Uitwerken positie Jongerenwerk	WOG	*		n.v.t.	50		jan-10
	14	Versterken positie van de Tunnel	WOG	*		n.v.t.	50		jan-10
	15	Verdere bekend-making minimabeleid	GW	€ 1.000	Structureel	Minimabeleid	10	sep-09	
	16	Speelruimteplan opstellen	WB	*		n.v.t.	100		jan-11
Onderwijs	17	Uitvoeren leerplicht incl kwalificatieplicht	WOG	*		n.v.t.	940	in gang	n.v.t.
	18	vormgeven samen-werking kwalificatieplicht - WWB	WOG & GW	*		n.v.t.	20	sep-09	
	19	Vormgeven makelaarsrol maatschappelijke stage	WOG	€ 5.000	Structureel	Budget MaS	40	in gang	jun-11
Jeugd en gezin	20	regionale uitwerking 3 onderdelen van het CJG	WOG	*		n.v.t.	50	in gang	sep-09
	21	lokale plan van aanpak	WOG	*		n.v.t.	150	sep-09	dec-09
	22	participatie opzet CJG	WOG	€ 7.000	Eenmalig	Budget CJG	60	jun-09	sep-09
	23	uitwerking en opzet CJG Boskoop	WOG	*		Budget CJG	350	jan-10	dec-10
Jongeren en schulden	24	Project 'Omgaan met geld'.	GW	€ 15.000	Structureel	Minimabeleid		sep-09	n.v.t.
	25	Voorlichting finan-cieel opvoeden via gemeentenieuws	GW	*		n.v.t.		sep-09	
	26	Informeren hulp-verleners	GW	*		n.v.t.		sep-09	
OGGZ	27	Verdiepingscursus signalering kinder-mishandeling	WOG	Gereed		n.v.t.	10	jun-09	n.v.t.
	28	Signaleringsover-leggen voortzetten	WOG	*		n.v.t.	50	in gang	n.v.t.
	29	Meedoen aan regionale trajecten	WOG	*		n.v.t.	50	in gang	n.v.t.

Totaal				€ 52.000			2560		

Bijlage 2 BoskoopActief.nl

De Wmo stelt dat burgers betrokken moeten worden bij de vorming van het beleid. De gemeenteraad heeft in mei 2008 beslist om dit heel letterlijk te nemen. Het Wmo-beleid zou niet geschreven worden door een paar ambtenaren, maar gemaakt worden samen met de burger. En dat is gelukt! Op 1 oktober is het thema 'Jeugd' van start gegaan op de site **www.BoskoopActief.nl**.

Uit berekeningen blijkt dat 15 % van de Boskoopse huishoudens de site heeft bezocht. En is er meer dan 10 uur gewerkt aan het beleid in de Wiki. Door de website zijn er veel meer Boskopers die zich met het beleid van de gemeente heeft bezig gehouden, een goede prestatie op het gebied van burgerparticipatie!

Op de site zijn de volgende onderwerpen behandeld:
* Jongeren op Straat
* Jongeren en Alcohol
* Jongeren en Overgewicht en
* Jongeren en Activiteiten en Voorzieningen.

§ 1 Gezondheid

Vanuit 'Jongeren en Alcohol' zijn de volgende punten door de burger aangegeven:
- Controle op het kopen van alcohol is er niet.
- Jongeren weten niet wat de gevolgen van alcohol drinken kunnen zijn.

De oplossingen die daarbij door de burgers zijn aangedragen:
- Een convenant sluiten met de Boskoopse horeca.
- Betere handhaving van de leeftijdsgrens in de cafés.

Vanuit 'Jongeren en Gezondheid' zijn de volgende punten door de burger aangegeven:
- Er komen steeds meer psychosociale problemen voor bij jongeren.
- De burger heeft geen idee van de problemen op het gebied van overgewicht.

De oplossingen die daarbij door de burgers zijn aangedragen:
- Maatschappelijk werk op de scholen.
- Cursussen of programma's ontwikkelen voor leraren en/of ouders.
- Geen 'slechte' tussendoortjes op school verkopen.
- Ouders bewust maken van de risico's van ongezond eten.

§ 2 Vrije tijd

Vanuit *jongeren op straat* zijn de volgende punten naar voren gekomen:
- De communicatie tussen jongeren op straat en buurtbewoners loopt over het algemeen niet goed. Er is sprake van onbegrip, van beide kanten.
- Als een gemeente ontmoetingsplek creëert, doe dit dan in overleg met de jongeren. Zomaar in het wilde weg een plek maken heeft geen zin. Vraag wat jongeren willen en waar ze dit willen. Wees hierbij eerlijk over wat de mogelijkheden zijn.
- Verder is de beeldvorming rondom jongeren op straat opvallend. Uit de opmerkingen die gemaakt worden op BA blijkt dat het beeld dat sommige mensen over jongeren

op straat hebben is dat deze jongeren geen zicht hebben op een goede toekomst. Dit terwijl uit onderzoek en ervaring van de jongerenwerkers blijkt dat dit vaak helemaal niet het geval is. De jongeren gaan meestal gewoon naar school of hebben werk.
- de gemeente Boskoop heeft geen speelruimtebeleid. Hierin zou beleidsmatig bepaald moeten worden welke ruimte er voor kinderen en jongeren zou moeten zijn in een wijk/gemeente.

Vanuit *jongeren en activiteiten en voorzieningen* is de wens naar voren gekomen voor een discotheek, een bioscoop en meer winkels, zoals de Bijenkorf. Verder kwam ook hier naar voren dat er geen speelruimtebeleid is. De uikomst van dit onderdeel van Boskoop-Actief.nl is te beperkt om goed beleid op te maken. Verdere discussie met partijen uit het maatschappelijk veld en de jongeren is daarom nodig. Dit onderdeel zal daarom deel uitmaken van de discussiebijeenkomsten.

Relevante acties op BoskoopActief.nl
Een aantal jongeren heeft op de site een oproep gedaan of iemand een bankje wil sponsoren. Dit bankje is bedoeld voor de ontmoetingsplek op de Ereprijs. Hier liggen nu boomstammen waar de jongeren op zouden kunnen zitten, deze zijn echter bedekt met mos.

Bijlage 3 Verslag Debat met Maatschappelijk veld; 12 mei 2009

1. Inleiding

Over het algemeen gaat het goed met de jeugd en de gezinnen in Nederland. De jeugd voelt zich gezond, is actief en betrokken en volgt vrijwel altijd een opleiding of vindt na de opleiding werk. Slechts met een klein deel van de jeugd gaat het minder goed. Het gaat om jongeren die voortijdig de school verlaten, geen werk hebben, gezondheidsproblemen kennen, met jeugdzorg of soms ook met justitie in aanraking komen. Uit onderzoek van het ministerie van Jeugd en gezin blijkt dat een deel van de jongeren met ernstige problemen niet of onvoldoende wordt bereikt. Het zijn kinderen die steeds opnieuw opduiken bij zorginstellingen en door de tijd heen worden hun problemen steeds ingewikkelder, mede omdat zij zorg nodig hebben vanuit meerdere disciplines.

Het jeugdbeleid van de gemeente Boskoop is er voor alle jongeren. Voor hen met wie het goed gaat en voor hen die wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken om op te groeien tot evenwichtige volwassenen. Want veel jongeren roken, drinken te veel alcohol, gebruiken drugs, vrijen onveilig, eten ongezond en bewegen onvoldoende. Zo creëren ze voor zichzelf een ongezonde toekomst. Ouders kunnen er voor zorgen dat hun kinderen gezonder opgroeien, maar geven helaas niet altijd het goede voorbeeld.

Op dinsdagavond 12 mei organiseerde de gemeente Boskoop een debatavond met professionals over het jeugdbeleid in Boskoop. Tijdens de avond zijn vier onderwerpen aan de orde gesteld: psychosociale problematiek, voorzieningen voor de jeugd, alcohol-gebruik door de jeugd en overgewicht.

2. Psychosociale problemen

Jongeren tot 18 jaar met problemen rond opgroeien en opvoeden hebben wettelijk recht op jeugdzorg. Dit kan hulp zijn aan de jongere zelf, maar ook bijvoorbeeld hulp in het gezin. De vraag naar jeugdzorg is de afgelopen jaren steeds toegenomen. De oorzaak van deze toename is te verklaren uit verschillende maatschappelijke ontwikkelingen, zoals complexe opvoedingsproblemen en de toename van het aantal echtscheidingen. Een andere oorzaak voor psychosociale problemen ligt bij ingrijpende gebeurtenissen in de gezinssituatie zoals sterfte, ziekte en conflicten.

In Midden-Holland heeft ongeveer een op de tien gezinnen te maken met psychosociale problemen. Door wijzingen in de AWBZ ontstaan er hiaten in de zorg aan kinderen met niet geïndiceerde psychosociale problemen. Op 12 mei willen we graag met u het gesprek aan over uw ervaringen met psychosociale problemen bij de jeugd, welke gevolgen ziet u van de veranderingen in de AWBZ, hoe werkt de keten van jeugdzorg in Boskoop en op welke wijze kunnen eventuele hiaten het beste worden ingevuld?

Probleemanalyse
Vaak zijn ingrijpende gebeurtenissen (‘main events’) in het leven van jongeren de aanleiding of de oorzaak voor psychosociale problemen op latere leeftijd. Denk daarbij aan de scheiding van ouders, overlijden van ouders of vrienden, misbruik, ongevallen, etc. Complicerende factor is dat deze problemen manifest worden bij jongeren in de categorie 12 tot 18 jaar, een groep die al moeilijk te bereiken is (puberfase). Wel moet worden opgemerkt dat gezonde jongeren, uit een stabiel nest, doorgaans wel een stootje kunnen hebben. Jongeren reageren op twee manieren op dergelijke ingrijpende gebeurtenissen. 1) Door signalen af te geven / (in negatieve zin) aandacht te trekken en zo te laten merken dat het niet goed met ze gaat of 2) door zich terug te trekken. (Signaalgedrag vs terugtrekgedrag) Vooral de laatste groep is problematisch.

Hedendaagse jongeren behoren tot de MTV-generatie, de zapgeneratie. Via allerlei kanalen zien ze wat populair is en gaan daar vervolgens naar op zoek. Deze zoektocht kent allerlei verleidingen waar jongeren weerstand aan (moeten) bieden. Relatief vaak zie je dat in de gevallen waar er geen sprake is van een stabiele thuissituatie, jongeren tijdens deze zoektocht uiteindelijk overmatig gaan blowen, agressief worden of ander problematisch gedrag gaan vertonen, op zoek naar een kick. Vraag blijft echter wel wanneer gedrag daadwerkelijk problematisch is.

Ouders ondervinden steeds meer problemen met het opvoeden van kinderen. Sommige kinderen (steeds meer) worden behandeld als prinsen of prinsessen. Daar worden geen eisen aan gesteld door ouders. Dat geldt voor ouders uit alle lagen van de samenleving, niet alleen voor ouders uit de onderste lagen. Dat één op de tien gezinnen problemen hebben verbaasd dan ook niet.

Traditionele sociale netwerken (zuilen) vallen uit elkaar en er komt voorlopig niets voor in de plaats. Daardoor hebben ouders en kinderen steeds minder het gevoel ergens bij te horen. Vooral kinderen zijn op zoek naar erkenning door anderen, vaststaande, stabiele structuren en leefpatronen. Positief aan de ontzuiling is echter dat het leidt tot meer kansen en keuzes voor jongeren.

Het is niet altijd duidelijk wie verantwoordelijk is voor het oplossen van een problematische situatie en waar men terecht kan met signalen. Scholen, ouders, vereniging overlappen elkaar daarin vaak.

De inwoners van Boskoop zijn gesloten, bijvoorbeeld als het gaat om het delen van problemen met anderen. Zij houden hun zorgen liever voor zichzelf. Hulp en ondersteuning in groepsverband zullen ze dan ook niet zo snel aannemen.

Mogelijke oplossingen
Professionals zijn steeds beter instaat om in te schatten bij welke gezinnen het risico dat het misgaat groter is. Het is dan ook steeds vaker nodig dat betrokken instanties gezinnen letterlijk bij de hand nemen bij het opvoeden van kinderen. Dat betekent: **achter de voordeur kunnen kijken én handelen**.

Ouders van jonge gezinnen moet **zekerheid** worden geboden. Vaak weten jonge ouders niet wat er van ze verwacht wordt. Omdat mensen in Boskoop niet geneigd zijn hun vuile was buiten te hangen, moeten meer **individuele hulp- en ondersteuningstrajecten** worden aangeboden.

In principe kunnen alle ouders bereikt worden door de bij het jeugdbeleid betrokken instanties en organisaties. Het criterium is echter dat **ouders meewerken**. Zij moeten meegaan in de geboden hulp en ondersteuning. Doen ze dat niet, dan moet er dwingend kunnen worden opgetreden door hulpverlenende of overheidsinstanties.

De **snelheid van werken op elkaar afstemmen**. Organisaties die zich bezighouden met jeugd en jongerenwerk reageren soms te snel, soms te traag. De snelheid van werken moet beter op elkaar aansluiten.

Bestaande **structuren van en voor jongeren behouden en versterken**. Oude sociale structuren die vandaag de dag nog voorkomen moet je minimaal behouden en er liefst extra in investeren. Een voorbeeld is het Luilak Voetbaltoernooi dat ook een belangrijke sociale functie heeft. Dergelijke initiatieven dragen positief bij aan de sociale samenhang. Ook de scouting is eigenlijk nog een kleine, ouderwetse zuil. Lidmaatschap kan een positieve invloed hebben op de opvoeding van een kind.
Wees creatief in het bedenken van oplossingen en nieuw beleid. Denk bijvoorbeeld eens aan de rol van de werkgever in relatie tot de gezinssituatie. Misschien zijn er signalen over verzuim, of hebben ouders door werk geen tijd om kinderen uit school op te vangen.

Hoewel men moet waken om problemen met jeugd en jongeren automatisch over de schutting van de school te gooien, **spelen scholen wel degelijk een belangrijke rol** bij het versterken en vergroten van netwerken. Het idee achter de Brede School is een goed voorbeeld. De Brede School speelt ook een rol ná schooltijd.

Hulp en ondersteuning moeten laagdrempelig zijn en laagdrempelig worden georganiseerd, zodat mensen er makkelijker gebruik van maken.

3. Voorzieningen voor de jeugd

De gemeente Boskoop heeft ongeveer 25 sportvoorzieningen en een aantal particuliere sportclubs die gezamenlijk een breed aanbod van sportvoorzieningen verzorgen. Daarnaast zijn er nog een groot aantal maatschappelijke organisaties die activiteiten organiseren, variërend van de speel-o-theek tot de scouting en de kerken. Verder is er in de gemeente jongerencentrum De Tunnel. En een avond in de week is er een JIP-JOP bus in Boskoop. In de buitenruimte zijn er ook enkele voorzieningen waar kinderen en jongeren kunnen spelen en elkaar kunnen ontmoeten. Met deze opsomming lijkt het dat er voor de jeugd genoeg is te doen. Toch blijkt bijvoorbeeld uit reacties op BoskoopActief.nl dat de jeugd zich verveelt. Op 12 mei horen wij graag van u wat u vindt van de voorzieningen voor de jeugd? Is er genoeg te doen? Wat zou er kunnen verbeteren aan de voorzieningen voor de jeugd?

Probleemanalyse
Boskoop kent een groot en sterk verenigingsleven. Maar er zijn ook veel dingen niet aanwezig. Vooral op het gebied van kunst en cultuur heeft Boskoop jongeren niet veel te bieden. En niet alle jongeren worden bereikt door de verenigingen. Ook hier zie je weer dat jongeren 'zappen'. Ze blijven minder voor langere periodes verbonden aan verenigingen.

Ook speelt tijdgebrek bij jongeren een rol, jongeren ouder dan 16 jaar moeten bijvoorbeeld regelmatig 's avonds naar school. Ook door bijbaantjes hebben jongeren steeds minder tijd voor een permanent lidmaatschap van een vereniging.

Veel jongeren zoeken hun heil vanaf hun 16e of 17e in Reewijk, omdat er in Boskoop niet genoeg aansprekende uitgaansgelegenheden zijn. Daardoor raken ze uit zicht van de jongerenorganisaties in Boskoop en vervalt de mogelijkheid om jongeren het uitgaan te 'leren' in de eigen gemeente. Dit terwijl uit demografische gegevens blijkt dat het aantal pubers in Boskoop de komende jaren zal toenemen.

Door de verhuizing van het jongerenwerk (en daarmee de jeugddisco) naar het multifunctioneel centrum De Plataan is het animo voor de jeugddisco afgenomen onder tieners (12 tot 16 jaar).

Steeds meer jongeren gaan uit in de verschillende keten in Boskoop. Het gevolg is dat ook deze jongeren uit zicht raken en ouders en jongerenorganisatie minder controle hebben.

De acceptatie en tolerantie van jongeren door ouderen neemt af. Ouderen klagen vaker over hangende jongeren en spelende kinderen. Ook de bereidheid om (speel)plekken voor de jeugd in de buurt te (laten) realiseren neemt af. Iedereen is het er over eens dat er (meer) plekken moeten komen, maar niemand wel een dergelijke plek in de 'achtertuin'.

In nieuwbouwplannen wordt vooral gekeken naar woonbestemmingen, maar wordt niet voldoende ruimte vrijgemaakt voor speelplekken. Projectontwikkelaars laten financiële belangen op de korte termijn (meer woningbouw) prevaleren boven een kindvriendelijke woonomgeving. De gemeente stelt op dit gebied te weinig eisen. En als er ruimte wordt vrijgemaakt voor jongerenvoorzieningen, worden jongeren niet betrokken bij de ontwikke-

ling of invulling ervan. Daardoor sluit het voorzieningenaanbod ook niet altijd aan op de vraag. Ook jongerenwerk wordt zelden door de gemeente benaderd om mee te denken.

Mogelijke oplossingen
De professionals geven aan dat **jongerenbeleid moet uitgaan van algemene uitgangspunten** (bv. sociale samenhang), in plaats van problemen (bv. overlast door jongeren). Vanuit deze uitgangspunten moet er vervolgens beleid worden ontwikkeld of activiteiten worden georganiseerd.

Dat begint ermee dat projecten integraal worden bekeken Bij nieuwbouwplannen moet ook worden nagedacht over jongerenbeleid, net zoals bij beleid rondom sociale samenhang. Als jongeren en buurtbewoners worden uitgenodigd om **mee te denken en te werken** aan (beleid voor) jongerenvoorzieningen, moet je als gemeente aan **verwachtingsmanagement** doen. Verwachtingen, wensen en behoeftes kunnen per wijk verschillen. Als daar niet voldoende rekening mee wordt gehouden, kan het participatieproces demotiverend werken. Verder moet de gemeente bij participatie en samenwerking zorgen voor **inbedding in de organisatie**. De uitkomsten van het samenwerkingsproces moet leiden tot een concrete, praktische vertaling. En het zou mooi zijn als een voorziening in samenspraak tussen jongeren en buurtbewoners tot stand kan komen.

4. Alcoholgebruik door de jeugd

Het drinken van alcohol op jonge leeftijd kan schadelijke gevolgen hebben, zoals onherstelbare schade aan de hersenen, verhoogde kans op verslaving, verhoogde kans op ongevallen en verwondingen, verminderde schoolprestaties en agressief gedrag. Uit onderzoek blijkt dat het drinken van alcohol op jonge leeftijd vaak begint in de thuissituatie. Daarnaast worden in de gemeente Boskoop ook regelmatig feesten gegeven in keten waar veel alcohol wordt geconsumeerd. Op 12 mei is gesproken over het alcoholgebruik van de jeugd en de maatregelen die effectief kunnen zijn. Ook is een aantal voornemens van de gemeente getoetst: ouders meer bewust maken van gevolgen alcohol gebruik, convenant sluiten met winkels en horeca over verkoop van drank aan jongeren en meer controle op feesten in keten.

Probleemanalyse
De aanwezigen professionals beginnen met het voorstellen van een verbreding van dit onderwerp, want naast alcoholgebruik is ook drugsgebruik een steeds groter wordend probleem. In Boskoop is bij een deel van de jongeren een zorgwekkend alcoholgebruik te zien. Zo heeft bijvoorbeeld 50% van de kinderen in groep 7/8 al weleens wat gedronken. Dat begint vaak thuis. Als ze iets ouder zijn dan vindt een groot deel van de alcoholconsumptie plaats in keten. Het drinken van 15 flesjes op een avond is geen uitzondering. In veel gevallen keuren de ouders het bezoek van keten goed, die hebben het idee dan nog enig zicht te hebben op het gedrag van hun kinderen. Probleem is dat kinderen rond 15 jaar voor een deel uitgeëxperimenteerd hebben met drank en dan naar sterkere middelen grijpen zoals drugs. De laatste jaren is een toename te zien in het gebruik van harddrugs. De GGD geeft aan dat harddrugs voor jongeren op dit moment erg gemakkelijk te krijgen is. Via internet wordt bekend gemaakt dat je op een bepaald tijdstip in bijvoorbeeld het Rosarium handel kan kopen, komt iemand uit de trein met een plastic zak en heeft in mum van tijd zijn spullen verkocht. Het gebruik van alcohol en drugs ligt in Boskoop hoger dan het landelijk gemiddelde en ook hoger dan in de omliggende gemeente.

Oorzaken worden met name in de thuissituatie gezocht. Ten eerste leren veel kinderen op jonge leeftijd thuis drinken en ten tweede twijfelen professionals over de gezelligheid thuis en de aandacht die er voor de jongeren is.

De aanwezigen van de verenigingen herkennen het beeld, maar hebben binnen hun eigen vereniging duidelijke afspraken over het drinken van alcohol. Bij de scouting bijvoorbeeld

alleen alcohol op sommige momenten voor leden boven de 16 en altijd onder toezicht van de leiding, bij de muziekvereniging is het oefenen absoluut alcoholvrij en AV'47 geeft aan dat ook de (sport)kantines alcoholvrij zijn.

Mogelijke oplossingen
De oplossingen worden gezocht in **kennisoverdracht richting de jeugd en ouders** stimuleren om in hun opvoeding paal en perk te stellen.

Kennisoverdracht richting jongeren en ouders moet **vroeg beginnen**. Veel ouders weten niet dat een breezer voor een 10-jarige dodelijk kan zijn. En gezien de jonge leeftijd waarop kinderen tegenwoordig beginnen zou je ideaal gezien al **op de basisschool informatie willen geven over het drinken van alcohol en het gebruiken van drugs**. Bij het geven van informatie vinden de professionals het belangrijk dat de informatie is gebaseerd op feiten en niet op meningen.

Tweede oplossing moet gezocht worden in de **opvoeding**. De professionals zien dat ouders steeds minder grenzen stellen en dat is wel nodig. Ouders zouden weer paal en perk moeten stellen aan het gedrag van hun kinderen. En daarnaast zou ook meer aandacht voor de kinderen kunnen helpen.

Tot slot relativeren sommige professionals de problemen: het probleem moet niet groter worden gemaakt dan het is, gaat vaak ook wel weer vanzelf over.

5. Overgewicht

Te veel kinderen kampen op te jonge leeftijd met overgewicht. In Boskoop is bijna 20% van de kinderen in groep 7 te zwaar. Kinderen die te zwaar zijn voelen zich bovendien ook minder goed dan kinderen die geen last hebben van overgewicht. Een remedie tegen overgewicht is anders eten en meer en intensiever bewegen. Bij het tegengaan van overgewicht spelen de ouders een belangrijke rol. Welke maatregelen kunnen helpen om het overgewicht tegen te gaan? Welke rol ziet u hierbij voor de ouders, de school en de buitenschoolse opvang? En hoe kunnen die het beste worden bereikt?

Probleemanalyse
De professionals zien dat overgewicht, met name bij de jonge jeugd, een groeiend probleem is, in het bijzonder bij meisjes. Je ziet ook steeds meer kinderen met suikerziekte. De professionals verbazen zich over wat kinderen meekrijgen: in broodtrommels naar school, maar ook als ze naar de sportclub of de scouting komen. Er lijkt weinig kennis te zijn over wat voeding met je doet en wat de aanbevolen dagelijkse hoeveelheden zijn. In de opvoeding worden de volgende zaken gesignaleerd:

- Ouders willen kinderen een beetje verwennen
- Veel kinderen ontbijten niet goed
- Kinderen hebben relatief veel geld en kunnen lekkere en ongezonde dingen kopen

Mogelijke oplossingen
De professionals dragen oplossingen aan op meerdere terreinen: bewegingsonderwijs, stimuleren buitenspelen, kinderen fruit leren eten, beter benutten van subsidies.

Bewegingsonderwijs
Bewegingsonderwijs is op veel scholen een ondergeschoven kind. De professionals hebben het idee dat bewegingsonderwijs ook lange tijd niet belangrijk werd gevonden, al zien ze wel een kentering. Probleem is wel dat docenten pas na een 2-jarige cursus na de PABO bewegingsonderwijs mogen geven en dat veel docenten daar niet toe bereid zijn.

Buitenspelen stimuleren

Bewegingsonderwijs en sporten bij een vereniging is niet voldoende, kinderen zouden ook meer moeten buitenspelen. Er zijn in Boskoop alleen te weinig voorzieningen voor kinderen van 10 jaar en ouder. Dit wordt de komende jaren nog nijpender, omdat er steeds meer oudere jeugd komt.

Gezond eten
Een groot deel van het probleem zit achter de voordeur, in het eten dat ouders hun kinderen aanbieden, als er thuis alleen maar calorierijke maaltijden op het programma staan, dan wordt het lastig. Bij de scouting zien ze dat gezond eten in de groep vaak goed werkt. Enerzijds zouden de professionals graag ook een verantwoordelijkheid bij scholen willen neerleggen, aan de andere kant zijn ze zich bewust dat er veel verantwoordelijkheden bij scholen worden neergelegd en dat het uiteindelijk ten koste gaat van de lesuren.

Beter benutten van beschikbare subsidies
Er zijn veel subsidies om iets tegen overgewicht te doen, probleem is dat deze verschillende subsidies niet altijd goed benut worden. Gemeente zou behulpzaam kunnen zijn door inzicht te geven in alle beschikbare subsidiestromen.

Tot slot een tip voor de gemeente om in de communicatie aan te sluiten bij de taal van de doelgroep en dit ook vooraf te testen.

Bijlage 4 Notulen Jeugddebat; 20 mei 2009

Datum	woensdag 20 mei 2009
Tijd	20.00-21.30 uur
Locatie	De Plataan, Snijdelwijklaan

In totaal circa 50 aanwezigen. Inclusief een groep van circa 25 jongeren in de leeftijd 12 tot en met 24 jaar.

1. Opening

De gespreksleider heet de aanwezigen welkom en nodigt wethouder Oosterwijk uit een inleiding te geven.
De wethouder zegt blij te zijn met de opkomst. Ze legt uit dat de gemeente een jeugdnota moet schrijven in het kader van de Wmo en dat de gemeente een preventief beleid moet voeren ter bescherming van de gezondheid van de jongeren. Zij vraagt de aanwezige jongeren haar te helpen een beeld te krijgen van zaken die volgens de jongeren zelf nodig zijn om het voor jongeren veilig en plezierig te maken om in Boskoop te wonen. De wethouder vertelt dat er voor dit debat een bijeenkomst heeft plaatsgevonden met mensen die door hun beroep te maken hebben met jongeren. Deze avond wil de wethouder met de jongeren zelf van mening wisselen.
Noah de Vries, Daniel en Isolda hebben via BoskoopActief.nl een aanvraag ingediend voor een bankje in het park bij Ereprijs. De jury heeft dit idee bekroond met een prijs. Het bankje wordt geplaatst en de indieners hebben van de wethouder een waardebon ontvangen.

2. De stellingen

De gespreksleider voert het debat zoals bekend van het tv-programma Lagerhuis. Er worden stellingen geponeerd; degene die voor is gaat staan, degene die tegen is blijft zitten. Ze moedigt iedereen aan actief mee te doen.

2.1 Sport

Er is een groepje zaalvoetballers in de leeftijd van 14 tot en met 18 jaar aanwezig met hun begeleiders. De helft van de aanwezigen zegt niet actief aan sport te doen. In bijna alle gevallen betalen de ouders de sportclub. Voor een van de jongens is het lidmaatschap een te hoge drempel. Hij zou wel willen sporten, maar zijn ouders kunnen het niet betalen. Een andere jongen zou wel willen sporten maar houdt niet van voetbal of zaalsporten. Hij zoekt iets uitdagender als klimmen. Een andere jongere zou wel willen zwemmen in Boskoop zonder direct een prestatie te moeten neerzetten.

Stelling 1. **Ik kijk liever tv of zit op de bank dan dat ik ga sporten**.

De helft van de jongeren gaat liever sporten. De begeleiders van de zaalvoetballers zeggen dat zij het sporten voor de jongens zo leuk mogelijk proberen te maken, zodat ze blijven terugkomen.
De jongen die wel zou willen klimmen zou ook wel naar een indoorskipiste willen. Iemand merkt op dat het Sportcentrum Midden Boskoop een rolband heeft om je skitechniek te oefenen/verbeteren. Veel van de aanwezigen waren hiervan niet op de hoogte.

2.2 Uitgaan

De gespreksleider vraagt de aanwezigen wat zij in het weekend doen, waar ze heen gaan, of ze in Boskoop blijven of juist wegtrekken. Een meisje gaat 's avonds naar buiten om een beetje met vrienden te voetballen in het park. Zij winkelt niet en gaat niet naar de bioscoop. Een jongere gaat liever naar Gouda. Een groepje jongeren gaat in het weekend naar de bioscoop in Alphen of stappen in Bunnik. Ze gaan slechts heel soms naar een

café in Boskoop en dan maakt het niet uit welk café, want dan is het gezelschap waar je mee bent het belangrijkste.
Een andere jongen gaat in het weekend na het voetballen stappen in Alphen of Gouda. De helft van de jongeren vindt dat er te weinig te doen is in Boskoop. Ze missen een eigen plek om elkaar te treffen en naar muziek te luisteren.

'De Tunnel' wordt genoemd. De meeste jongeren gaan daar niet heen omdat ze zich daar niet welkom voelen. Er staan meestal dezelfde jongeren voor de deur en die kennen ze niet. Ze voelen zich door hen niet uitgenodigd. Bovendien hebben ze het gevoel dat er in De Tunnel eigenlijk niets te doen is.
Het bestuur van De Tunnel en een jongerenwerker vertellen dat zij hard bezig zijn 'De Tunnel' voor alle jongeren weer aantrekkelijk te maken. Zij zijn zich bewust van het verkeerde imago en proberen daar verandering in te brengen. Na deze zomer start er een jongerenprogramma, waarover via de media gecommuniceerd zal worden. Ideeën en vrijwilligers die willen helpen zijn welkom. Op dinsdag en donderdag zullen er inloop-avonden zijn en kunnen jongeren gamen of darten etc. De inzet is zoveel mogelijk jongeren naar 'De Tunnel' te krijgen. Binnenkort zal via de media meer informatie naar buiten komen. Een jongere zegt dat een berichtje in de krant niet voldoende is. Belang-rijker is dat verschillende groepen jongeren zich er welkom voelen. Als er altijd maar één bepaalde groep jongeren is die je niet kent, dan is dat niet erg uitnodigend. Hij stelt voor dat de programmering van de muziek, de uitnodiging van bandjes, rekening houdt met verschillende voorkeuren. Dan kan het gebeuren dat er in het begin op een avond maar heel weinig Boskoopse jongeren komen. Hij verwacht dat het niet lang zal duren voordat er meer belangstelling vanuit de regio komt. Als er niet de juiste muziek wordt gedraaid, denken de meeste jongeren dat zij er in het weekend niet heen zullen gaan.

Stelling 2. **Als er in Boskoop een discotheek zou zijn, zou ik er iedere week naar toe gaan.**

Er is slechts één jongere die op staat. Het maakt voor hem niet zoveel uit waar die gezelligheid gevonden wordt. Een meisje denkt dat Boskoop te klein is en er bovendien in Alphen een 'City Life' zit waar iedereen al jaren naar toe gaat. Een jongere denkt niet naar een disco in Boskoop te gaan, omdat 'City Life' heel groot is en iedereen uit de regio daar naar toe komt. Voor zo'n grote disco is Boskoop te klein. Een andere jongere vindt dat onzin, want Reeuwijk is nog kleiner dan Boskoop en daar is een discotheek, waar iedereen uit de omgeving naar toe komt.
Wim van der Hoek zegt in 1973 zelf betrokken te zijn geweest bij de voorloper van 'De Tunnel', 'Soos 13'. Daar kwam op de zaterdagavond ongeveer 350 man op af. Hij vraagt zich af wanneer daar verandering in is gekomen. De jongeren denken dat 'City Life' daar debet aan is. Het bestuur van 'De Tunnel' wil de uitdaging met 'City Life' wel aangaan.

Een jongen van 12 zegt dat hij van zijn ouders nog niet uit mag gaan. Hij weet niet op welke leeftijd hij dat wel zou mogen.
Een jongere denkt dat de programmering van de inloopavonden belangrijk is voor het succes van 'De Tunnel'. Als 'De Tunnel' elke avond open zou zijn, konden jongeren daar gaan chillen.

De gespreksleider vraagt de jongeren of en waar zij naar de film gaan? De meeste jongeren gaan voornamelijk naar de bioscoop in Alphen aan de Rijn.
Ook vraagt ze of deze jongeren ook naar een filmavond in 'De Plataan' zouden komen. Een jongen denkt van wel, voor hem is vooral van belang dat hij zijn vrienden ergens kan treffen. Sommige van zijn vrienden hebben thuis geen tv en die willen wel een filmpje kijken. Een meisje stelt als voorwaarde dat 'De Plataan' dan wel gezelliger aangekleed moet worden, omdat ze niet op een houten bankje wil zitten. Zij is zelf bereid te helpen met het gezellig aankleden van de filmruimte.
Een jongere kan zich niet voorstellen dat het plezierig is met een grote groep jongeren een film te kijken, omdat ze er altijd doorheen gaan praten. Dat stoort hem en is voor

hem een reden af te haken. Een meisje stelt voor dat probleem op te lossen door de film later op de avond te starten, zodat de jeugd daarvoor eerst een paar uurtjes met elkaar kan kletsen. De jongeren die naar een filmavond in 'De Plataan' zouden gaan willen niet naar kinderachtige jeugdfilms kijken. Liever James Bond dan de Lion King.

2.3 Alcoholgebruik

Een 14-jarige jongere zegt nooit te drinken of te zullen drinken, omdat hij weet dat het slecht voor je is en hij het bovendien niet van zijn geloof mag. Een 21-jarige jongere zegt wel eens een paar biertjes te drinken. Hij telt ze dan niet, maar is nooit stomdronken. Een andere jongere heeft zijn grens wel eens bereikt en neemt zich de volgende ochtend voor nooit meer te drinken. De gespreksleider erkent dat zijzelf ook wel eens drinkt. Als student kom je er eigenlijk niet onderuit, zegt ze. Die smoes ontlokt groot gejoel.

Wethouder Oosterwijk vraagt de jongeren of ze het vervelend vinden als een van hun vrienden heeft besloten niet meer te drinken. Zouden zij hem proberen over te halen toch maar weer mee te doen? De meeste jongeren die toegegeven hebben te drinken als ze gaan stappen hebben er helemaal geen moeite mee als een vriend of vriendin niet drinkt. Er is een jongere die zelf niet drinkt maar veel uitgaat met vrienden die wel drinken. Hij zegt er zelf geen last van te hebben dat zij allemaal drinken en dronken worden. Eigenlijk vermaakt hij zich wel om het dronkemansgedrag. Zijn vrienden accepteren het dat hij niet drinkt en gebruiken hem als de BOB. Andere jongeren zeggen iemand nooit drank op te dringen en er geen moeite mee te hebben als iemand geen zin in alcohol heeft. Enkele meisjes zeggen dat, als ze zien dat hun vriend of vriendin teveel drinkt, zij er daar wat van zeggen. Meestal doet die vriend of vriendin het dan ook wat rustiger aan.
Een meisje erkent dat ze wel eens alcohol voor haar minderjarige vriendin heeft gekocht. Een jongen zegt dat zelf nooit gedaan te hebben, maar wel als minderjarige thuis alcohol te hebben gedronken in het bijzijn van zijn ouders. Een 14-jarige jongen heeft wel eens een Shandy gedronken. Hij vond het lekker en denkt dat hij later wel eens een drankje zal drinken als het gezellig is en iedereen een drankje neemt. Een andere jongere vindt dat gezellig uitgaan met de vrienden heel goed zonder drank kan. Een meisje geeft toe dat ze net 17 jaar is maar vrij veel drinkt. Ze houdt niet bij hoeveel drankjes op een avond en ze drinkt alles door elkaar. Ziek is ze nog nooit geweest. Ze koopt met een stel vrienden meestal een aantal flessen en weet daarom niet hoeveel glazen ze op heeft. Zij drinkt niet omdat het zonder drank niet gezellig zou kunnen zijn. Ze doet het alleen omdat iedereen het doet en omdat ze zichzelf gezelliger vindt met alcohol op.
Een jongere zegt dat het niet zoveel zin heeft om zijn dronken vriend te vertellen dat hij niet meer moet drinken. Hij zal toch niet naar hem luisteren. Hij zal alleen niet zelf ook gaan drinken, zodat hij zijn vriend een beetje in de gaten kan houden. Een jongere naast hem zou juist zelf zo snel mogelijk dronken willen worden, omdat het met zijn tweeën leuker is om dronken te zijn.
De meeste jongeren die drinken passen wel een beetje op elkaar. Als een puber vertelt dat zijn dronken neef in elkaar is geslagen door andere dronken jongeren en in het ziekenhuis belandde, wekt dat niet bijzonder veel reactie op.
De gespreksleider vraagt de jongeren naar hun mening over strengere controle op alcoholgebruik onder minderjarigen. Een jongere antwoordt dat de meeste jongeren in Alphen gaan drinken, die vind je dus niet hier. Hij is nu zelf 15 jaar maar toen hij nog 14 jaar was lukte het hem ook om aan drank te komen. Strengere controle zal alcohol alleen maar aantrekkelijker maken, zeggen veel anderen.
Sommigen zijn bang dat het drinken dan in de illegaliteit verdwijnt. Ze weten dat een jongere altijd via vrienden aan drank kan komen als hij dat wil. Een meisje heeft een vriendin van 15 jaar. Ze geeft haar liever zelf een drankje dan dat een vreemde dat aanbiedt. In 'City Life' is er niet veel controle.
Uit metingen in Midden Holland weet de ambtenaar volksgezondheid dat er door jongeren teveel gedronken wordt. Alcoholvergiftiging komt onder heel jonge kinderen steeds vaker voor.

Een meisje denkt dat strengere controle zal leiden tot excessen. Zij voorziet dat jongeren het als een uitdaging zullen zien zoveel mogelijk drank te scoren. Het optrekken van de leeftijdsgrens naar 18 jaar zal er volgens een ander niet toe leiden dat de jongere die nu 16 jaar is en eindelijk een biertje mag drinken daar weer mee zal stoppen omdat de leeftijdsgrens wordt opgetrokken naar 18 jaar.
Een andere jongere vindt het juist wel een goed idee om de leeftijdsgrens op te trekken naar 18 jaar, omdat dan de jongeren pas op hun 16e jaar zullen gaan drinken, terwijl ze dat nu met 14 jaar doen. Een andere jongere redeneert dat een 16-jarige meestal nog thuis woont en door zijn ouders gecontroleerd kan worden. Op 18-jarige leeftijd gaan veel jongeren studeren en op kamers wonen en dan vervalt die controle. Een andere jongere voegt er aan toe dat ouders hun 17-jarige kinderen niet meer zo streng controleren.

In Boskoop zijn ook de zgn. zuipketen. Een aantal jongeren kent het fenomeen niet. Anderen komen er regelmatig. Het is eigenlijk geen keet. Er zijn jongeren die allemaal wat flessen drank kopen en dat ergens met elkaar gaan opdrinken. Het is een soort voordrinken om in de stemming te komen. Daarna gaan zij naar 'City Life'. Er komen soms 20 jongeren op af, soms wat meer. Het is niet zo dat het 'vrij drinken' is, maar de drank staat er en iedereen mag ervan nemen. Er is een pot waar je geld in moet doen. In de praktijk is er altijd voldoende geld in de pot om drank in te slaan.
Het woord zuipkeet klinkt erg negatief. Eigenlijk zou het over een 'alcoholische ontmoetingsplek' moeten gaan.

4e stelling. **Mijn avond is pas leuk met voldoende drank op.**

Niemand gaat staan om de stelling te onderschrijven. Algemeen vindt men dat het niet altijd nodig is alcohol te drinken om het gezellig te laten zijn.

3. Afsluiting

Wethouder Oosterwijk zegt goed geluisterd te hebben. Het valt haar op dat altijd de verstandigste mensen naar een debat als dit komen en de sufferds thuis blijven. Verstandige mensen denken er over na en kunnen er over praten. Zij zit nog met een gat tussen wat deze avond gezegd is en de feiten die op tafel liggen.
De wethouder heeft ook begrepen dat er maar heel weinig jonge mensen zijn die zelf voor hun sportactiviteiten moeten betalen. Dit is een punt waaraan zij aandacht zal besteden.
Een jongere merkt nog op dat het in Boskoop erg lastig is ruimte te huren om zelf een sportwedstrijd te organiseren. In 'De Plataan' kun je niet zomaar een zaal huren om een potje te zaalvoetballen. Dat komt omdat er een programmering is en die ruimtes vaak bezet zijn.
Het bestuur van 'De Tunnel' vraagt de wethouder hun best te doen de verschillende groepen jongeren bij elkaar te brengen.

De wethouder dankt allen voor hun komst en medewerking.

De sluiting valt om 21.30 uur.

Bijlage 5 Bevolkingsopbouw Boskoop t/m 23 jaar per 1-1-2009

leeftijd	aantal
0	171
1	196
2	184
3	193
4	231
5	202
6	211
7	198
8	226
9	231
10	203
11	201
12	231
13	193
14	198
15	222
16	181
17	209
18	199
19	170
20	162
21	163
22	151
23	150
totaal	**4676**

Bijlage 6 Factsheets GGD Hollands Midden Monitor Jeugd-gezondheid 4-12 jaar 2006